

- (3) Rješenje iz stava (2) ovoga člana je konačno u upravnom postupku i protiv istog se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda, saglasno propisima o upravnim sporovima.

POGLAVLJE VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 219.

(Usklađivanje rada zdravstvenih ustanova)

Zdravstvene ustanove, koje odobrenje za obavljanje djelatnosti nisu stekle u skladu sa ranijim propisima iz ove oblasti, dužne su u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika uskladiti svoj rad sa odredbama ovog pravilnika.

Član 220.

(Rješavanje podnesenih zahtjeva)

Zahtjeve za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama podneseni prije stupanja na snagu ovog pravilnika, nadležno ministarstvo zdravstva riješit će u skladu sa odredbama propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 221.

(Prestanak važenja ranijeg propisa)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/12, 23/13, 90/13, 15/14, 82/14, 83/15, 58/18 i 89/18).

Član 222.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 05-02-5887-1/19

14. januara 2020. godine

Sarajevo

Doc. dr. Vjekoslav Mandić, s. r.

Na temelju članka 55. stavak (4) Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13), federalni ministar zdravstva donosi

PRAVILNIK

O BLIŽIM UVJETIMA PROSTORA, OPREME I KADRA ZA OSNIVANJE I OBAVLJANJE ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

POGLAVLJE I. OPĆA ODREDBA

Članak 1.

(Predmet)

- (1) Ovim pravilnikom se uređuju bliži uvjeti prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti kojima udovoljavaju zdravstvene ustanove.
- (2) Uvjeti prostora, opreme i kadra iz stavka (1) ovog članka predstavljaju minimum uvjeta koje mora ispunjavati zdravstvena ustanova.

POGLAVLJE II. SANITARNO-TEHNIČKI I HIGIJENSKI UVJETI

Članak 2.

(Sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti)

- (1) Objekt u kojem se nalaze prostorije za obavljanje zdravstvene djelatnosti mora udovoljavati sljedećim sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima:
 - a) mora biti izgrađen od čvrstog materijala,
 - b) mora biti smješten na pristupačnom terenu,
 - c) ne smije biti izložen onečišćenju i buci iznad dopuštenih vrijednosti,

- d) prostorije moraju biti zračne, i građevinski izvedene tako da se mogu efikasno i brzo provjetriti,
 - e) u prostorijama s nedovoljnim prozračivanjem mora biti osigurana umjetna ventilacija, a u prostoriji za dijagnostiku ili terapiju u kojoj se koristi rendgenski ili drugi aparat, koji proizvodi ionizirajuće zračenje mora biti osigurana prirodna i umjetna ventilacija sukladno odgovarajućim propisima,
 - f) prostorije moraju imati trajno riješeno pitanje izvora zagrijavanja koji udovoljavaju tehničkim i ekološkim standardima,
 - g) moraju biti osigurana parkirališna mjesta,
 - h) mora biti osiguran prilaz za vozila hitne medicinske pomoći.
- (2) Glede uvjeta vezanih za osiguranje pristupačnosti zdravstvene ustanove za osobe s invaliditetom, objekt mora da udovoljava sljedećem:
 - a) naznačen poseban prostor za parkiranje za osobe s invaliditetom unutar kruga zdravstvene ustanove;
 - b) prilaz organizacijskoj jedinici je prilagođen osobama s invaliditetom i to na svim mjestima koje pacijenti posjećuju;
 - c) šalteri za osobe s invaliditetom postavljeni niže od uobičajenih standardnih;
 - d) lift je prilagođen potrebama osoba s invaliditetom;
 - e) osigurani sanitarni čvorovi sa pristupom invalidskim kolicima, a prostorija ima rukohvate.

Članak 3.

(Komunalni i sanitarni uvjeti)

- (1) Prostorije moraju udovoljavati svim propisanim komunalnim i sanitarnim uvjetima vodoopskrbe i odvodnje sanitarnih i drugih otpadnih voda, električnih i plinovodnih priključaka, te drugih instalacija kao i protupožarne zaštite.
- (2) U prostorijama se mora osigurati odlaganje medicinskog i drugog otpada u zatvorene i odgovarajuće označene spremnike koji se moraju redovito prazniti.
- (3) Zdravstvene ustanove moraju imati rezervne uređaje za proizvodnju električne energije (agregat) koji se automatski uključuje u slučaju nestanka električne energije, a za potrebe operacijskog bloka, radaonice, prostorije za intenzivno liječenje i hitnu pomoć.

Članak 4.

(Svjetlost)

- (1) Prostorije moraju biti osvijetljene prirodnim izvorom svjetlosti, a noću umjetnim izvorom svjetlosti.
- (2) Ako nije moguće osigurati prirodni izvor svjetlosti u ukupnoj površini prostorija, prostorije treba osvijetliti umjetnom rasvjetom određene jačine izražene u luksima i to: u prostorijama za pružanje hitne medicinske pomoći od 500 - 1000, u ordinacijama i laboratorijima od 250 - 500, na drugim radnim mjestima od 70 - 100, u hodnicima i stubištima 40, a zidne svjetiljke uz bolesničke postelje od 70 - 100 luksa.

Članak 5.

(Higijenski uvjeti)

- (1) Zidovi, stropovi i radne površine u prostorijama u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, te u sanitarnim čvorovima i laboratorijima, su glatke površine, otporne na kemikalije i učestalo i temeljito čišćenje sukladno posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.
- (2) Vrata i podovi u prostorijama moraju biti izvedeni na način da se mogu brzo i lako čistiti, održavati i dezinficirati.
- (3) U bolesničkim sobama vrata moraju biti izvedena tako da se otvaraju prema hodniku.

- (4) U stacionarnim ustanovama vrata su široka najmanje 110 cm.
- (5) Podovi u prostorijama ordinacija kirurških djelatnosti, prostorijama radioloških djelatnosti i intenzivnog liječenja, operacijskim salama i prostorijama hitne medicinske pomoći trebaju biti antistatički.
- (6) Prozori moraju biti izvedeni na način da se osigura mogućnost zračenja prostorija i čišćenja prozora.

Članak 6.

(Higijenski uvjeti)

Prostorije za pregled pacijenata, intervenciju i endoskopiju moraju imati umivaonik s toplom i hladnom vodom i tekućim sapunom, te ručnicima za jednokratnu uporabu, odnosno sušilom za ruke.

Članak 7.

(Sanitarni čvor)

Sanitarni čvor za pacijente i sanitarni čvor za osoblje moraju imati umivaonik sa sapunom, te ručnike za jednokratnu uporabu, odnosno sušilo za ruke.

Članak 8.

(Zvučna i vizualna izolacija)

Prostorije za pregled i tretman pacijenata moraju biti zvučno i vizualno izolirane kako bi se osigurala privatnost pacijenta prilikom pregleda i izvođenja medicinskih postupaka, osim u hitnim slučajevima.

Članak 9.

(Tehnički uvjeti)

- (1) Prostorii zdravstvene ustanove moraju činiti funkcionalnu cjelinu, odnosno moraju imati odgovarajuće komunikacijske linije, kako za pacijente, tako i za medicinsko osoblje, kao i izravnu komunikaciju između prostorija određenih za odgovarajuće namjene, te najkraću moguću udaljenost između pacijenata i medicinskog osoblja u cilju pružanja efikasnih usluga.
- (2) Raspored prostora mora omogućavati odvajanje čistog od nečistog dijela (pribora, potrošnog medicinskog materijala i odjeće).
- (3) Zdravstvena ustanova, u svojim objektima i prostorima, mora osigurati organizaciju i funkcioniranje zaštite od požara, shodno vrsti i opsegu djelatnosti koju obavlja, a sukladno propisima o zaštiti od požara i vatrogastvu.
- (4) Prostorije se ne mogu koristiti za stambene potrebe ili za druge namjene.

Članak 10.

(Čuvanje lako zapaljivih tvari, kemikalija i lijekova)

- (1) Lako zapaljive tvari i kemikalije moraju se čuvati u originalnoj ambalaži u zatvorenom prostoru ili u posebnoj ormaru sukladno posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.
- (2) Lijekovi i medicinski proizvodi moraju se čuvati odvojeno u prostoriji za smještaj lijekova i medicinskih sredstava ili u ormarima koji se mogu zaključiti, a komplet lijekova za terapiju anafilaktičkog šoka i ampulirani lijekovi sukladno potrebama djelatnosti moraju biti smješteni u ordinaciji.
- (3) Lijekovi koji sadrže opojne droge moraju se čuvati pod ključem uz vođenje evidencije sukladno posebnim propisima o sprječavanju i suzbijanju zlouporabe opojnih droga.

Članak 11.

(Telekomunikacijski uređaji)

Zdravstvene ustanove, s obzirom na djelatnost koju obavljaju, moraju osigurati komunikacijske uređaje, te prema potrebi, a ovisno o vrsti zdravstvene ustanove, zvučne i svjetlosne

signalne uređaje kao i informacijski sustav sukladno financijskim mogućnostima.

Članak 12.

(Sanitetski transport)

- (1) Zdravstvene ustanove moraju imati osiguran sanitetski transport, kolica i nosila za prijevoz nepokretnih i slabo pokretnih pacijenata.
- (2) Sanitetski transport može biti vlastiti ili ugovoren sa drugom pravnom osobom.

Članak 13.

(Kondicioniranje zraka)

- (1) Zdravstvene ustanove moraju osigurati u operacijskom bloku, radaonicama, prostorijama za intenzivno liječenje i drugim prostorijama za koje je to medicinski nužno uređaje za kondicioniranje zraka (klima uređaje) ako za to ne postoji centralni sustav.
- (2) U bolnicama se osiguravaju instalacije za kisik i centralne stanice.
- (3) U određenim prostorijama pojedinih zdravstvenih ustanova, kao što su prostorije za nedonošćad i operacijske sale, moraju biti osigurani uređaji za debakterizaciju (germicidne lampe, sterilizol lampe i sl.).

Članak 14.

(Medicinsko-tehnička oprema)

- (1) Medicinsko-tehnička oprema za obavljanje zdravstvene djelatnosti mora zadovoljavati opće i posebne zahtjeve za medicinska sredstva sukladno Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08 - u daljnjem tekstu: Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima).
- (2) Zdravstvena ustanova mora imati zaključen ugovor o servisiranju medicinsko-tehničke opreme, potvrdu o redovitom servisiranju i atest proizvođača.
- (3) Medicinsko-tehnička oprema iz stavka (1) ovog članka treba biti prijavljena kao medicinsko sredstvo Agenciji za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, suglasno Zakonu o lijekovima i medicinskim sredstvima.

Članak 15.

(Radijacijska i nuklearna sigurnost)

Ukoliko zdravstvena ustanova u dijagnostici i terapiji koristi izvore ionizirajućeg zračenja mora ispunjavati i uvjete utvrđene Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 88/07 - u daljnjem tekstu: Zakon o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti), te imati odobrenje ovlaštene državne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost.

Članak 16.

(Medicinski otpad)

Zdravstvene ustanove moraju uspostaviti sustav upravljanja medicinskim otpadom sukladno važećim standardima, kao i posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Članak 17.

(Isticanje naziva djelatnosti i radnog vremena)

Na objektu u kojem se obavlja zdravstvena djelatnost mora se istaknuti ploča koja sadrži naziv djelatnosti i radno vrijeme sukladno rješenju ministra nadležnog za zdravstvo.

POGLAVLJE III. UVJETI GLEDE PROSTORA, OPREME I KADRA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Odjeljak A. Dom zdravlja

Članak 18.

(Dom zdravlja)

Dom zdravlja je zdravstvena ustanova koja pruža primarnu zdravstvenu zaštitu pučanstvu određenog područja suglasno članku 33. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine

Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13 - u daljnjem tekstu: Zakon o zdravstvenoj zaštiti).

Članak 19. (Ordinacije)

- (1) Broj i površina prostorija uvjetovani su vrstom i opsegom zdravstvenih usluga koje dom zdravlja pruža pučanstvu gravitacijskog područja.
- (2) Dom zdravlja mora imati sljedeće prostorije:
 - a) odgovarajući broj ordinacija/ambulant (u daljnjem tekstu: ordinacija) po djelatnostima,
 - b) prostorije za laboratorijsku dijagnostiku,
 - c) prostorije za radiološku dijagnostiku,
 - d) prostorije za službe u zajednici,
 - e) prostoriju za izolaciju pacijenata koji boluju od zaraznih bolesti ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti sa posebnim sanitarnim čvorom i posebnim izlazom,
 - f) prostoriju za depoziciju leša,
 - g) prostorije za hitnu medicinsku pomoć ukoliko djelatnost hitne medicinske pomoći nije organizirana u okviru samostalne zdravstvene ustanove, i
 - h) prostorije za stacionarnu djelatnost ako se iste obavljaju u okviru doma zdravlja.
- (3) Pod ordinacijom iz točke a) stavak (2) ovog članka podrazumijevaju se liječnička i stomatološka ordinacija.
- (4) Liječnička ordinacija se sastoji od prostorije za pregled pacijenta i prostorije za intervencije, pri čemu jedna prostorija za intervenciju može opsluživati više prostorija za pregled pacijenata za tu djelatnost.
- (5) Stomatološka ordinacija se sastoji od prostorije za pregled pacijenta i intervenciju.

Članak 20.

(Ostali prostori doma zdravlja)

Pored prostorija iz članka 19. stavak (2) ovog pravilnika, dom zdravlja ima:

- a) prostoriju/prostor za medicinsku dokumentaciju,
- b) prostorije za čisto i nečisto rublje,
- c) prostoriju za priručno skladište potrošnog materijala,
- d) prostoriju za smještaj lijekova i medicinskih sredstava,
- e) prostorije za administraciju,
- f) prostorija za zdravstvene djelatnike i suradnike (biblioteka, sala za sastanke, edukacije i sl.),
- g) garderobu za osoblje,
- h) čajnu kuhinju,
- i) čekaonice,
- j) sanitarne čvorove za pacijente i osoblje.

Članak 21.

(Oprema)

Dom zdravlja može se oformiti i obavljati zdravstvenu djelatnost ako ima odgovarajuću opremu za obavljanje zdravstvene djelatnosti, utvrđenu ovim pravilnikom za pojedine djelatnosti.

Članak 22.

(Zajednička oprema)

Ukoliko u domu zdravlja postoji više ordinacija za pojedinu djelatnost, oprema i prostor predviđene za intervenciju mogu biti zajedničke za tu djelatnost.

Članak 23.

(Stručni kadar)

Za osnivanje doma zdravlja potrebno je imati uposlen odgovarajući broj zdravstvenih djelatnika i zdravstvenih suradnika s odgovarajućom stručnom spremom za pružanje zdravstvene zaštite sukladno članku 34. Zakona o zdravstvenoj

zaštiti, te sukladno potrebama pučanstva za koje dom zdravlja osigurava primarnu zdravstvenu zaštitu.

Članak 24. (Radni tim)

Za svaku od djelatnosti dom zdravlja osigurava radni tim, sukladno ovom pravilniku.

Pododjeljak A.1.

Osnovni uvjeti prostora i opreme

Članak 25.

(Osnovni uvjeti prostora)

- (1) Sukladno opsegu i vrsti djelatnosti koja se obavlja u pojedinim ordinacijama, osigurava se prostor odgovarajuće površine, i to:
 - a) Prostorija za pregled pacijenata,
 - b) Prostorija za intervenciju,
 - c) Prostor za laboratoriju.
- (2) Prostor za rendgen dijagnostiku mora ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti.
- (3) Prostor/prostorija za medicinsku dokumentaciju može biti zajednički, ili formiran za svaku službu zasebno, a površina se određuje sukladno potrebama.
- (4) Prostori čekaonica mogu biti zajednički i formirati se za svaku službu zasebno.
- (5) Ukoliko je prostor čekaonice zajednički za više ordinacija uvećava se proporcionalno za svaku ordinaciju sukladno potrebama.

Članak 26.

(Osnovna oprema)

- (1) Osnovnu opremu liječničke ordinacije čini: metalni ormar za osobne zdravstvene kartone s ključem, radni stol za liječnika, radni stol za medicinsku sestru, stolica za liječnika i medicinsku sestru s podešavanjem visine i mogućnošću pokretanja, stolica za pacijenta u prostoriji intervencije, stolica na vijak bez naslona za pregled pacijenta u prostoriji za pregled pacijenta, sterilizator, tlakomjer s različitim širinama manžeta, ležaj za pregled pacijenta, paravan, ormar za instrumente i lijekove, stolić za instrumente, toplomjeri (2 kom.), stetoskop (slušalice), špatule za pregled ždrijela za jednokratnu uporabu, plahte za jednokratnu uporabu, rukavice za jednokratnu uporabu, komplet lijekova za terapiju anafilaktičkog šoka i ampulirani lijekovi sukladno potrebama populacije koja se zbrinjava, plastična posuda za medicinski otpad i posude za ostali otpad.
- (2) U prostoriji za pregled pacijenata i prostoriji za intervencije, u pravilu, treba osigurati i telefon i računar.

Pododjeljak A.2.

Posebni uvjeti prostora, opreme i kadra po pojedinim djelatnostima primarne zdravstvene zaštite

a) Djelatnost obiteljske medicine

Članak 27.

(Prostor obiteljske medicine)

Za djelatnost obiteljske medicine osiguravaju se sljedeći prostori:

- a) prostorija za pregled pacijenta,
- b) prostorija za intervenciju,
- c) recepcijsko-informativni prostor i prostor za čekaonicu i
- d) sanitarni čvor za pacijente i osoblje.

Članak 28.

(Uvjeti opreme obiteljske medicine)

- (1) Prostorija za pregled pacijenta ima sljedeću opremu: radni stol i stolica, stolica za pacijenta, ormarić za lijekove, stol za pregled pacijenta, paravan, vješalicu, stol trodijelni za

preglede, nogostup, reflektor lampu za pregled, otoskop, drvene špatule, posudu za drvene špatule, neurološki čekić, svjetiljku olovku, posudu za toplomjer, stetoskop tip y cijevi, centimetar, toplomjer oralni/rektalni set, nosni spekulium, larynx zrcalo, tlakomjer i kantu za otpatke sa poklopcem.

- (2) Prostorija za intervenciju ima sljedeću opremu: radnu površinu sa umivaonikom, ormar za zalihe, stol dvodijelni za pregled pacijenta, nogostup, stol za pregled djece, paravan, stolicu standardnu fiksnu, stolicu sa naslonom i rukohvatima, stol radni, vješalicu, reflektor lampu za pregled, vagu sa visinomjerom, kolica za instrumente, kolica za manju kirurgiju, tacnu za instrumente sa poklopcem, EKG aparat, glukometar, sterilizator, kolica za pacijente u kombinaciji s nosilima, dužinomjer za bebe, posudicu za toplomjer, toplomjer oralni/rektalni set, stetoskop, tlakomjer u metalnoj kutiji, kantu za otpatke sa poklopcem, bubrežnjak, tlakomjer u plastičnoj torbici, set za reanimaciju, torbu za kućne posjete, klistir, set zvučnih viljuški, držač tupfera, posudu za tupfere, posudu za vatu, stetoskop, doboš, posudu za prljave igle, špricu za uho, set za manju kirurgiju, nosila, stalak za sterilizator, inhalator, odnosno nebulizator, peak flow metar - spirometar, bocu s kisikom, negatoskop, tabelu za testiranje vida, infuzijski stalak, špricu za vakutajner, aparat za mjerenje šećera u krvi, set vakutejnera i posudu za urin.
- (3) Čekaonica ima sljedeću opremu: stolice, recepcijski stol i korpu za otpatke bez poklopca.
- (4) U službi obiteljske medicine, u pravilu, potrebno je osigurati najmanje jedan holter za praćenje tlaka.

Članak 29.

(Tim obiteljske medicine)

Usluge zdravstvene zaštite u ambulanti obiteljske medicine pruža tim obiteljske medicine: jedan doktor medicine specijalista obiteljske medicine ili doktor medicine sa završenom dodatnom edukacijom iz obiteljske medicine i jedna medicinska sestra-tehničar sa završenom edukacijom iz obiteljske medicine.

b) Djelatnost zdravstvene zaštite djece u dobi od 0 do 6 godina

Članak 30.

(Prostor za djelatnost zdravstvene zaštite djece)

- (1) Za djelatnost zdravstvene zaštite djece u dobi od 0 do 6 godina treba osigurati:
 - a) ordinaciju za rad sa zdravom djecom,
 - b) ordinaciju za preglede i liječenje oboljele i povrijeđene djece,
 - c) prostore za pripremu pregleda zdrave, odnosno bolesne djece,
 - d) centar za imunizaciju,
 - e) administrativni (prijemni) pult sa kartotekom,
 - f) sanitarni čvor, prilagođen djeci sa invaliditetom,
 - g) sanitarni čvor za osoblje.
- (2) Ordinacije iz stavka (1) toč. a) i b) ovog članka za rad sa zdravom djecom i za preglede i liječenje oboljele i povrijeđene djece moraju biti strogo odvojene.
- (3) Pred čekaonicom za bolesnu djecu treba osigurati predprostor za primanje i izolaciju (trijažu) djece za koju se sumnja da boluju od zarazne bolesti, a koji mora biti prikladno povezan s prostorijom za izolaciju.
- (4) Ukoliko je u domu zdravlja, u okviru djelatnosti zdravstvene zaštite djece u dobi od 0 do 6 godina, organiziran centar za rani rast i razvoj, sukladno vrsti i opsegu usluga koje centar pruža, treba da ima:
 - a) prostoriju za individualni rad sa djecom,
 - b) prostoriju za grupnu i radnu terapiju i

- c) priručnu kuhinju (po mogućnosti).

Članak 31.

(Oprema za djelatnost zdravstvene zaštite djece)

Za zdravstvenu zaštitu djece osigurava se sljedeća oprema:

- a) u prostoru za pripremu pregleda zdrave djece (0-6 godina) - radni stol, dvije stolice, sto za previjanje novorođenčadi, vaga sa visinomjerom, vaga za mjerenje novorođenčadi sa dužinomjerom;
- b) u ordinaciji za rad sa zdravom djecom - stol za pregled novorođenčadi, ležaj za pregled, aparat za mjerenje krvnog pritiska, stetoskop, reflektor na stalku, razvojne bihevioralne skale za procjenu razvoja djeteta;
- c) u prostoru za pripremu pregleda bolesne djece - ista oprema kao za prostor za pripremu pregleda zdrave djece (točka a) stavak (1) ovog članka);
- d) u ordinaciji za preglede i liječenje oboljele i povrijeđene djece - pored opreme za ordinaciju za zdravu djecu (točka b) stavak (1) ovog članka), i: otoskop, oftalmoskop, čeonno zrcalo i pribor za pregled nosa i uha, ormar za instrumente, toplomjer, jednokratne špatule, neurološki čekić, negatoskop;
- e) u prostorijama za intervencije, koje moraju biti odvojene za zdravu i bolesnu djecu, osigurava se: radni stol, dvije stolice, paravan, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente, ležaj za pregled, negatoskop, EKG aparat, aparat sa kisikom sa priborom, ambu balon sa maskama, orofaringealni tubusi, aspirator vakuum električni, aparat za inhalacionu terapiju, pribor za male kirurške intervencije, stalak za infuziju, frižider, sterilizator suhi, sterilizator vodeni, baby sustavi, pribor za uzimanje uzoraka za medicinsko-biokemijske i mikrobiološke pretrage, platneni metar.

Članak 32.

(Stručni kadar za djelatnost zdravstvene zaštite djece)

Zdravstvenu zaštitu djece pruža jedan doktor medicine specijalista pedijatrije i jedna pedijatrijska/medicinska sestra-tehničar koja, u pravilu, ima dodatnu edukaciju iz oblasti rane detekcije i intervencije u ranom rastu i razvoju, a koja se dokazuje certifikatom izdanim sukladno Pravilniku o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji u području rane detekcije, dijagnostike, intervencije i praćenja razvojnih i drugih poremećaja koji utječu na rast i razvoj djece ("Službene novine Federacije BiH", broj 82/13).

Članak 33.

(Centar za imunizaciju)

- (1) Centar za imunizaciju osigurava sljedeću opremu: frižider, radni stol, stolice, stol za previjanje novorođenčadi, učila i edukativni materijal.
- (2) U centru za imunizaciju zdravstvenu zaštitu pruža tim iz članka 32. ovog pravilnika, a prema utvrđenim standardima i normativima za centar za imunizaciju, pri čemu se rad tima prilagođava opsegu usluga u domu zdravlja, odnosno potrebama i broju osiguranika tog gravitacijskog područja.

Članak 34.

(Centar za rani rast i razvoj)

- (1) U Centru za rani rast i razvoj osigurava se sljedeća oprema:
 - a) Prostorija za individualni rad zdravstvenih suradnika:
 - u prostoru za psihologa: radni stol i stolac za psihologa, radni stol i stolac za dijete, ormari za dokumentaciju i dijagnostička sredstva i pribor sa zaštitnom bravom, računalo, osnovni testovi za rad psihologa: razvojne bihevioralne skale za procjenu razvoja djeteta, materijali koji se

- koriste za procjenu djeteta, psihološki instrumentarij za procjenu intelektualnih sposobnosti, pojedinih kognitivnih funkcija i psihoneurološku procjenu; kao i testovi i tehnike za procjenu psihomotornog razvoja, didaktička oprema za individualni rad, zrcalo;
- u prostoru za logopeda i defektologa: radni stol i stolac za logopeda, radni stol i stolac za korisnika logopedskih usluga, ormari za dokumentaciju i dijagnostička sredstva i pribor sa zaštitnom bravom, računalo, elektroakustički uređaji, didaktička oprema za individualni rad, slike za razvoj vokabulara i ostala dijagnostička i terapijska pomagala koje se koriste u procesu dijagnostike i rehabilitacije, različiti računalni programi u području logopedске patologije, zrcalo;
 - Preporučena tehnička i druga oprema: digitalna kamera, diktafon, ležaj.
- b) Prostorija za grupnu i radnu terapiju sa djecom:
- namještaj prilagođen djeci, biblioteka (za djecu, roditelje i tim), didaktički materijali (slikovnice, razne igračke, slagalice i slični materijali, te brošure/priručnici/edukativni materijali za praćenje ranog rasta i razvoja za roditelje), strunjače.
- (2) U Centru za rani rast i razvoj usluge pruža multidisciplinarni tim koji čine: medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra, psiholog sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, logoped sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, medicinska sestra-tehničar SSS, okupacioni terapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili sa višom stručnom spremom.
- (3) Svi članovi tima iz stavka (2) ovog članka, u pravilu, imaju dodatnu edukaciju iz oblasti rane detekcije i intervencije u ranom rastu i razvoju, a koja se dokazuje certifikatom izdanim sukladno Pravilniku o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji u području rane detekcije, dijagnostike, intervencije i praćenja razvojnih i drugih poremećaja koji utječu na rast i razvoj djece.
- c) Djelatnost polivalentnih patronažnih sestara u zajednici**
- Članak 35.
- (Prostor za patronažnu djelatnost)
- Za patronažnu djelatnost dom zdravlja treba osigurati sljedeće prostorije:
- a) za pripremu i obradu podataka, kao i čuvanje dokumentacije - jedna prostorija odgovarajuće površine,
 - b) jedna prostorija za rad u maloj skupini odgovarajuće površine, i
 - c) sanitarni čvor.
- Članak 36.
- (Oprema za patronažnu djelatnost)
- (1) Za djelatnost polivalentnih patronažnih sestara-tehničara-slужba sestara u zajednici osigurava se sljedeća oprema: radni stol, stolice, ormar za garderobu, stojeća zidna vješalica, ljetna i zimska terenska odjeća i obuća za patronažnu sestru, uniforma, torbe patronažne sestre, i to: torba za izvođenje preventivnih i kućnih posjeta trudnice, bebe i porodilje i torba i oprema za izvođenje zdravstvene njege u domu, mobilni EKG, vaga (prenosiva) za novorođenče, sklopivi stalak za infuziju, kompjuter, ormar za kartoteku, rezervna svjetiljka na baterije i ručna baterijska lampa, kanta za otpatke i dodatna oprema potrebna za promotivno-preventivni rad specifična za pojedine populacijske skupine (npr. trudnice, mladi i dr.) i službeni mobilni telefon.
- (2) Torba za izvođenje preventivnih i kućnih posjeta trudnice, bebe i porodilje iz stavka (1) ovog članka sadrži: dnevnik i olovku; zdravstveno-obrazovni materijal (letke); dokumentaciju i obrasce polivalentne patronažne sestre; dezinfekcijsko sredstvo za čišćenje ruku; alkohol; fiziološku otopinu; tlakomjer sa slušalicama; termometar; plastificirani centimetar; makaze; zavoj; flaster; set za njegu rane pupka (mali kirurški set i sterilan zavojni materijal); zaštitne komprese ili celštof; zaštitnu pregaču /mantil; masku za lice; rukavice jednokratne i sterilne; zaštitu za obuću (jednokratnu); vreće za infektivni i/ili medicinski otpad i kontejnere za odlaganje oštih materijala (i prijevoz i odlaganje različitih vrsta otpada sukladno standardnim operativnim procedurama i propisima o upravljanju medicinskim otpadom).
- (3) Torba i oprema za izvođenje zdravstvene njege u domu iz stavka (1) ovog članka sadrži: tlakomjer sa slušalicama; termometar; dokumentaciju i obrasce polivalentne patronažne sestre; glukometar sa pripadajućim trakicama; aparat za lipidogram; mali kirurški set (2); sterilan zavojni materijal (potrebe prema planiranim posjetama i standardnim operativnim procedurama); igle i šprice; dezinfekcijsko sredstvo za ruke; makaze; zavojne različite širine; flaster; gumeni povez (Esmarkova poveška); masku za lice; jednokratne nesterilne i sterilne rukavice; zaštitnu pregaču/mantil; zaštitu za obuću (jednokratnu); ručnu baterijsku lampu; vreće za infektivni i/ili medicinski otpad i kontejnere za odlaganje oštih materijala (i prijevoz i odlaganje različitih vrsta otpada sukladno standardnim operativnim procedurama i propisima o upravljanju medicinskim otpadom).
- (4) Pribor za obavljanje posjeta u zajednici, koji se dodaje torbama iz st. (2) i (3) ovog članka, a prema planiranim posjetama, obuhvata: ampulirane lijekove kako je ordinirao liječnik; fiksator za I.V. kanilu; infuzijski sustav, infuzijske tekućine (po potrebi); injekcijske šprice različitih dimenzija; sterilne injekcijske igle različitih dimenzija; I.V. kanila - različitih dimenzija; skalpel; flaster; vezni i učvršni materijal; dezinfekcijsko sredstvo za kožu; sterilne šprice (20 i 50 ccm); sterilne gaze različitih dimenzija; sterilne rukavice; trajni kateter mokraćne; vreća za urin; gumeni povez i vreće za infektivni i/ili medicinski otpad i kontejneri za odlaganje oštih materijala.
- (5) Za djelatnost polivalentnih patronažnih sestara-tehničara-slужba sestara u zajednici na razini službe osigurava se: torba za transport laboratorijskih materijala i torba za transport cjepiva (tzv. hladna torba).
- (6) Za transport laboratorijskog materijala koristi se namjenska torba iz stavka (5) ovog članka, koja mora biti dovoljno čvrsta, otporna na vanjske utjecaje i prikladna za redovito čišćenje. Tijekom vožnje mora biti fiksirana. Torba za transport laboratorijskih materijala sadrži: upijač (u slučaju izlivanja tekućine) u koji se stavlja stalak za epruvetu i vodonepropusnu plastičnu kutiju s poklopcem i sigurnosnim zatvaračem. Torba omogućuje hlađenje laboratorijskog materijala tijekom transporta pomoću rashladnih uložaka. Za uzimanje laboratorijskog materijala potreban je sljedeći materijal: dokumentacija sa podatcima o uzorku (u vodonepropusnoj foliji); epruvete; sterilne igle; flaster za prekrivanje mjesta uboda; olovka; dezinfekcijsko sredstvo za kožu; sredstvo za čišćenje ruku; sterilne komprese ili vata; zaštitne rukavice i gumeni povez.

- (7) Torba za transport cjepiva iz stavka (5) ovog članka sadrži: rashladnu torbu, rashladne patrone i kalibrirani termometar (termologger).
- (8) Za pružanje zdravstvenih usluga njege u kući potrebno je imati i portabilni aparat za kisik, portabilni vakuum aspirator, sanitetski materijal, te bihevioralne razvojne skale.
- (9) Za patronažnu djelatnost potrebno je osigurati automobil za terenski rad.

Članak 37.

(Stručni kadar za patronažnu djelatnost)

Polivalentnu patronažnu zaštitu pruža medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar ili, iznimno, medicinska sestra-tehničar SSS sa dodatnom edukacijom za polivalentne patronažne sestre, koja se dokazuje izdanim uvjerenjem sukladno Pravilniku za dodatnu edukaciju polivalentnih patronažnih sestara ("Službene novine Federacije BiH", broj 1/10).

d) Djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite

Članak 38.

(Prostor za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite)

Za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite, pored prostora liječničke ordinacije, treba osigurati i:

- a) prostoriju za uzimanje i otpremu materijala,
- b) prostoriju za čuvanje otrova,
- c) prostoriju za čuvanje zaštitne opreme,
- d) prostoriju za administraciju,
- e) prostoriju za odlaganje medicinskog otpada.

Članak 39.

(Oprema za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite)

- (1) Pored osnovne opreme liječničke ordinacije, za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite, potrebno je imati posude za uzimanje i transport materijala za laboratorijske i mikrobiološke pretrage, zdravstveno-promotivnu, radnu i zaštitnu opremu i klor komparator.
- (2) Za poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, moraju biti ispunjeni uvjeti propisani posebnim propisima kojima se regulira ovo područje.

Članak 40.

(Stručni kadar za djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite)

Djelatnost higijensko-epidemiološke zaštite pruža najmanje jedan specijalista epidemiolog ili specijalista zdravstvene ekologije i higijene, jedan sanitarni inženjer sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši sanitarni tehničar, dva sanitarna tehničara SSS ili dvije medicinske sestre-tehničari SSS.

Članak 41.

(Automobil)

Za obavljanje higijensko-epidemiološke djelatnosti potrebno je osigurati automobil na raspolaganju.

e) Djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena

Članak 42.

(Prostor za djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena)

Za djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena, treba osigurati dvije ordinacije i to:

- a) ordinaciju za ginekološke preglede i liječenje, i
- b) ordinaciju za preventivnu zdravstvenu zaštitu i savjetovanja.

Članak 43.

(Oprema za djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena)

- (1) Ordinacija za ginekološke preglede i liječenje ima sljedeću opremu: radni stol i stolica, stolica za pacijenta, ormar za lijekove, vješalica za odjeću pacijenta, negatoskop, ležaj za pregled, reflektor, paravan, ginekološki stol, dvostepenik, UZV aparat i kolposkop, kasete sa instrumentima, aparat za

krioterapiju, kardiokograf, elektroauter, pH metar, glukometar, test trake za urin, stetoskop, tlakomjer, vaga sa visinomjerom, metar, toplomjer, mikroskop, uro-kateteri za jednokratnu uporabu raznih promjera, prednji i stražnji vaginalni spekulium, pribor za uzimanje vaginalnih i cervikalnih brisova, pribor za uzimanje materijala za mikrobiološke pretrage, kliješta za uterus, cervikalna kliješta, kohleju, instrumente za male ginekološke zahvate samo u lokalnoj anesteziji, drveni stetoskop, dilatator (Hegar), ginekološke kirete, irigator, iglodržač, kirurške igle i konac, kirurške škare, skalpel, komprese, pelvimetar, pribor za uzimanje brisa po Papanikolaou i za određivanje stupnja čistoće rodnice, pribor za fiksaciju i slanje materijala na citološki pregled, kliješta za biopsiju, te pribor za slanje bioptičkog materijala u laboratorij, doboši, suhi sterilizator, računar, telefon, pribor za ginekološki pregled, pribor za ginekološke intervencije.

- (2) Ordinacija za ginekološke preglede i liječenje, u pravilu, osigurava ležaj za pregled osoba sa invaliditetom.
- (3) Ordinacija za preventivnu zdravstvenu zaštitu i savjetovanja ima: radni sto i stolicu, stolicu za pacijenta, ležaj za pregled, ginekološki stol, dvostepenik, reflektor, oprema za ginekološki pregled, kolposkop, pribor za ginekološke intervencije, sterilizator suhi, opremu za eksfolijativnu citologiju, pribor za uzimanje brisa po Papanikolaou, mikroskop binokularni svjetlosni, aparat za krioterapiju, UZV aparat, vagu sa visinomjerom, aparat za mjerenje krvnog pritiska, stetoskop, pelvimetar, kardiokograf, slušalicu za tonove ploda, računar, telefon.

Članak 44.

(Stručni kadar za djelatnost zaštite reproduktivnog zdravlja žena)

Zdravstvenu zaštitu reproduktivnog zdravlja žena pruža jedan specijalista ginekologije i primaljstva i jedna primalja ili medicinska sestra-tehničar.

f) Djelatnost zdravstvene zaštite kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja

Članak 45.

(Prostor za zdravstvenu zaštitu kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja)

Za zdravstvenu zaštitu kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja pored liječničke ordinacije, treba osigurati i:

- a) prostor za funkcionalnu respiratornu dijagnostiku i alergijska ispitivanja, površine najmanje 12 m² ukoliko se ova djelatnost obavlja u domu zdravlja,
- b) prostor za filmoteku i dokumentaciju i
- c) prostor za pripremu.

Članak 46.

(Oprema za zdravstvenu zaštitu kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja)

- (1) U ordinaciji za specifična plućna oboljenja, pored osnovne opreme liječničke ordinacije, treba imati i pulsni oksimetar, pick flow metar, pribor za uzimanje materijala za bakteriološke i citološke pretrage, sterilne kirurške rukavice, aspirator, inhalator, pribor za torakalnu punkciju i drenažu, pribor za lokalnu anesteziju i komprese.
- (2) Za funkcionalnu respiratornu dijagnostiku i alergijska ispitivanja osigurava se i: spirometar, set za alergološka ispitivanja, body pletizmograf, EKG aparat i negatoskop.

Članak 47.

(Stručni kadar za zdravstvenu zaštitu

kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja)

Zdravstvenu zaštitu specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja pruža: jedan specijalista pneumofiziolog (pulmolog) i jedna medicinska sestra-tehničar.

g) Djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika u domu zdravlja

Članak 48.

(Prostor i oprema za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika)

Za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika, pored osnovne opreme liječničke ordinacije, u prostoru za dijagnostiku osigurava se i sljedeća oprema: perkusijski čekić, otoskop, oftalmoskop, EKG, dinamometar, kaliper, komplet za antropometriju, tablice za ispitivanje oštine vida i raspoznavanje boja, Ischiara tablice, test-audiometar, vaga i visinomjer, negatoskop, ortoreter, spirometar, vibraciona viljuška, glukometar, test trake za urin, pribor za uzimanje uzoraka za medicinsko-biokemijske analize i mikrobiološke pretrage, alkokotest aparat, set testova na droge.

Članak 49.

(Stručni kadar za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika)

Djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika pruža: jedan specijalista medicine rada, odnosno specijalista medicine rada i sporta i jedna medicinska sestra-tehničar.

h) Zubozdravstvena zaštita u domu zdravlja

Članak 50.

(Prostor za zubozdravstvenu zaštitu)

- (1) U stomatološkoj ordinaciji može biti smještena samo jedna stomatološka (fiziološka) stolica.
- (2) Ako prostorija za pregled pacijenta u kojoj je jedna stomatološka (fiziološka) stolica ima više od 20 m² nije potrebna posebna soba za pripremu i medicinsku dokumentaciju.

Članak 51.

(Oprema za zubozdravstvenu zaštitu)

- (1) Stomatološka ordinacija ima sljedeću opremu i instrumentarij: garderobni ormar, pisali stol sa ladicama i pokretne stolice, metalni ormar sa ključevima (za medicinsku dokumentaciju), pult i ormarići za male aparate, ormar za materijal i medikamente, kompresor, kirurški aspirator, motorna fiziološka stolica za pacijenta, terapijska (radna) stolica za stomatologa i sestru, unit aparat sa dva kompleta nasadnih instrumenata, pokretni stolić za instrumente, suhi sterilizator i autoklav sa postoljem, doboši, komplet instrumenata za pregled i restaurativnu stomatologiju (min. 10), osnovni set za parodontologiju, nasadnik za UZ skidanje naslaga sa nastavcima, kašike za otiske i drugi pomoćni instrumentarij za protetiku, instrumenti za endodonciju, negatoskop, mikser za amalgam, lampe za polimerizaciju, ispitivač vitaliteta, termokauter, komplet kliješta za ekstrakciju i drugi prateći instrumentarij, tlakomjer.
- (2) Stomatološka ordinacija ima i komprese za pacijente, jednokratne maske, rukavice, dispanzer za dezinfekciju ruku, posude za dezinfekciju instrumenata, posude za oštri otpad i infektivni materijal, kantu za otpatke sa pedalom.
- (3) Stomatološka ordinacija mora imati komplet za terapiju anafilaktičkog šoka.
- (4) U stomatološkoj ordinaciji za preventivnu i dječju stomatologiju treba predvidjeti opremu za edukaciju iz oralne higijene.
- (5) Suhi sterilizator i autoklav sa postoljem mogu biti zajednički za više stomatoloških ordinacija.
- (6) U stomatološkoj ordinaciji u kojoj se obavlja inhalacijska sedacija s dušikovim oksidulom i kisikom, potrebno je osigurati: uređaj za inhalacijsku sedaciju dušikovim oksidulom i kisikom, defibrilator s ekranom, pulsni

oksimetar, otvarač za usta, Magilova kliješta, samošireći mijeh za umjetnu ventilaciju, sukcijski uređaj za održavanje prohodnosti dišnih putova s pripadajućim kateterima, maske, orofaringealne i nazofaringealne netubuse u najmanje tri različite veličine ili laringealne maske u različitim veličinama.

- (7) Stomatološka ordinacija iz stavka (6) ovoga članka mora biti opremljena sustavom ventilacije koji osigurava 10-20 izmjena zraka u satu. Oprema za inhalacijsku sedaciju i sustav ventilacije moraju biti atestirani i redovito servisirani.

Članak 52.

(Stomatološki rendgen)

- (1) Stomatološka rendgen dijagnostika može se obavljati ukoliko stomatološka ordinacija, odnosno dom zdravlja ispunjava uvjete propisane Zakonom o zaštiti od zračenja i radijacijskoj sigurnosti.
- (2) U prostoriji za rendgen dijagnostiku osigurava se sljedeća oprema: stolica, negatoskop, rendgen aparat dentalni i aparat za razvijanje rendgen filmova.

Članak 53.

(Stručni kadar za zubozdravstvenu zaštitu)

- (1) Stomatološku zaštitu za odraslo stanovništvo pruža: jedan doktor stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.
- (2) Preventivnu i dječju stomatološku zaštitu pruža: jedan specijalista preventivne i dječje stomatologije ili doktor stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.
- (3) Stomatološka ordinacija u kojoj se obavlja inhalacijska sedacija s dušikovim oksidulom i kisikom mora imati doktora stomatologije koji ima odgovarajući dokaz o završenoj dodatnoj edukaciji o inhalacijskoj sedaciji s dušikovim oksidulom i kisikom u stomatološkoj djelatnosti, kao i, po potrebi, angažiranog doktora medicine specijalistu anesteziologije i reanimatologije.

Članak 54.

(Prostor za zubotehnički laboratorij)

Ukoliko je u domu zdravlja organiziran zubotehnički laboratorij treba imati sljedeće prostorije:

- a) prostor za prijem materijala i stranaka odgovarajuće površine,
- b) prostoriju za čiste poslove odgovarajuće površine,
- c) odvojen prostor za nečiste poslove odgovarajuće površine,
- d) priručno skladište za lako zapaljivi i drugi materijal, odnosno odgovarajući ormar s ugrađenim odvodom za ventilaciju.

Članak 55.

(Oprema za zubotehnički laboratorij)

- (1) Za djelatnost zubotehničkog laboratorija osigurava se sljedeća oprema: zubotehnički radni stol (s mikromotorom, usisivačem, lupom, osvjetljenjem, puhaljkom, plamenikom), kompresor, sudoper, hladionik, ormar za odlaganje modela, ormar s pretincima za zube, pult za odlaganje aparata, termo-nož, paralelometar, artikulatorka, precizna vaga, termalna posuda za vosak.
- (2) Ljevaonica ima: ljevač, peč za predgrijavanje, peč za žarenje, postolje i pištolj za lemljenje, aparat za hlađenje kiveta, aparat za mikrolemljenje, punkt-aparat, sudoper, napu, pult za aparat.
- (3) Gipsaonica i poliraonica imaju: silos za sadru, silos za uložnu masu, silos za kivete, vibrator, obrezivač sadre, aparat za paralelno separiranje sadrenih bataljaka, vakumski mješač sadre, aparat za paralelno postavljanje kočica u odljev, aparat za izbijanje sadržaja iz kivete, aparat za

pjeskarenje, aparat za elektrolitsko poliranje, aparat za poliranje, dvostruki sudoper s pultom, pult za aparate.

- (4) Za polimerizaciju treba imati: aparat za polimerizaciju faseta, kompresor, aparat za polimerizaciju proteza, aparat za ispiranje voska, hidrauličnu prešu, lonac pod tlakom, sudoper, napu, pultove za aparate.
- (5) Laboratorij osigurava sljedeće instrumente i alate: artikulator, zubotehnički nasadnik, lopatica za sadru, gumi-miješalica, noževi, pincete, škariče, kliješta, stalak za brusne elemente, kivete, držač objekta za lemljenje, držač lema, lampica za špirit, set instrumenata za modeliranje akrilata, instrumenti za doziranje praha i tekućina, ramice za pilice, mjerac debljine metala, nasadnik za paralelno stavljanje kolčića u kalup, kalupi za modele gumene, posuda za odlaganje otisaka, posuda za kiseline, posudica za miješanje akrilata, staklena pločica za miješanje, staklena pločica s udubljenjem, naočale zaštitne, naočale tamne za lijevanje.

Članak 56.

(Stručni kadar za zubotehnički laboratorij)

U zubotehničkom laboratoriju radi najmanje jedan zubni tehničar.

i) Djelatnost laboratorijske dijagnostike doma zdravlja

Članak 57.

(Prostor za laboratorijsku dijagnostiku)

- (1) Za zdravstvenu zaštitu laboratorijske dijagnostike dom zdravlja osigurava sljedeće prostore:
- prostoriju za prijem pacijenata i materijala,
 - radni laboratorijski analitički prostor,
 - prostor za izdavanje nalaza,
 - prostor za odlaganje infektivnog materijala,
 - prostoriju za pranje, sušenje i sterilizaciju posuda,
 - prostor za administrativne poslove, i
 - sanitarni čvor.
- (2) Prostori su odgovarajuće površine, sukladno vrsti i opsegu usluga koje se pružaju pučanstvu gravitacijskog područja.

Članak 58.

(Oprema za laboratorijsku dijagnostiku)

Medicinsko-biokemijski laboratorij osigurava sljedeću opremu:

- a) Obvezna opća oprema: laboratorijski namještaj, računar, telefon, sterilizator, autoklav, hladnjak, termostad, deionizator (demineralizator), analitička vaga, mikroskop, centrifuga, plastične posude za medicinski otpad, posuda za komunalni otpad. Ako je osigurano uklanjanje biološkog otpada i priprema deionizirane vode putem ugovornog odnosa s odgovarajućom ustanovom, autoklav i deionizator nisu obvezni.
- b) Specifična oprema medicinsko-biokemijskog laboratorija: hematološki brojač (8 - 18 parametara), spektrofotometar (340 - 700 nm)-termostatiran, biokemijski analizator-selektivni (minimalno 100 analiza/sat), koagulometar (jednokanalni), analizator elektrolita (ako nije sastavni dio biokemijskog analizatora), analizator za pregled urina.
- c) U prostoru za prijem i uzimanje materijala: stolica za laboranta i stolica za pacijenta, ležaj za pacijenta i stalak za uzorke, plastična posuda za otpad.
- d) Prostor za pranje, sušenje i sterilizaciju posuda: sudoper, oprema za pranje, cijedenje i sušenje posuda i pribora, ormar za čuvanje sredstava i pribora za čišćenje i pranje, polica za ostavljanje nečistog posuda i pribora, sterilizator, plastična posuda za otpad.

Članak 59.

(Stručni kadar za laboratorijsku dijagnostiku)

Usluge laboratorijske dijagnostike pruža radni tim u sljedećem sastavu:

- specijalista medicinske biokemije i laboratorijske dijagnostike ili inženjer medicinske biokemije drugi ciklus visokog obrazovanja, odnosno integrirani dodiplomski studij (300 ECTS) ili inženjer medicinsko laboratorijske dijagnostike drugi ciklus visokog obrazovanja,
- inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši laboratorijski tehničar,
- laboratorijski tehničar SSS,
- pralja laboratorijskog posuđa.

j) Djelatnost radiološke i ultrazvučne dijagnostike doma zdravlja

Članak 60.

(Prostor za radiološku dijagnostiku)

- (1) Za djelatnost radiološke dijagnostike, pored prostora liječničke ordinacije, osigurava se i sljedeće:
- a) prostorije za rendgen preglede,
 - b) prostorija za razvijanje filmova i
 - c) prostorija za pripremu pacijenta.
- (2) Prostorija za rendgen preglede i snimanja mora ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti.

Članak 61.

(Oprema za radiološku dijagnostiku)

- (1) Za djelatnost radiološke dijagnostike, pored opreme liječničke ordinacije, treba imati sljedeću opremu: rendgen-ski aparat za snimanje, trofazni sa 6 - 12 ispravljača jačine 750 - 1000 mA, te 125 - 150 kV, elektronski pojačivač slike i TV lanac ili druge dijagnostičke uređaje koji se koriste u rendgenologiji, stol za rendgenske preglede, opremu za tamnu komoru s uređajem za razvijanje i sušenje filma (ako je to nužno za rad), negatoskop, olovne i končane rukavice za pregled, olovne naočale i pregaču, filmski dozimetar i odgovarajuću olovnu zaštitu za pacijenta, te pribor za intravaskularno, peroralno i perrektalno davanje sredstava, kao i komplet za anti šok terapiju.
- (2) Za obavljanje poslova ultrazvučne dijagnostike potrebno je imati UZV aparat s odgovarajućim sondama, najmanje dvije sonde: lineranu i sektorsku i ležajem za pregled pacijenta.

Članak 62.

(Stručni kadar za radiološku dijagnostiku)

Zdravstvenu zaštitu radiološke i ultrazvučne dijagnostike pruža najmanje: jedan specijalista kliničke radiologije, jedan inženjer medicinske radiologije sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši radiološki tehničar.

k) Djelatnost palijativne njege u domu zdravlja

Članak 63.

(Prostor za palijativnu njegu)

Ukoliko dom zdravlja ima organiziranu palijativnu njegu dužan je osigurati:

- a) ordinaciju za palijativnu njegu,
- b) prostoriju za medicinsku sestru, odnosno sobu za pripremu pacijenta i medicinsku dokumentaciju,
- c) prostoriju za dnevni boravak,
- d) sanitarni čvor za osoblje i pacijente,
- e) prostoriju za prikupljanje medicinskog i drugog otpada.

Članak 64.

(Ordinacija za palijativnu njegu)

Ordinacija za palijativnu njegu mora imati osnovnu opremu liječničke ordinacije.

Članak 65.

(Oprema za terapiju boli)

Ukoliko dom zdravlja u okviru djelatnosti palijativne njege organizira i ordinaciju za terapiju boli, pored osnovne opreme liječničke ordinacije, mora imati dostupne i: prijenosni EKG aparat s defibrilatorom i pisačem, puls oximetar, prijenosni komplet za umjetnu respiraciju i održavanje prohodnosti dišnih puteva, maske i mijeh u različitim veličinama za artifičijelnu ventilaciju, orofaringealne, nazofaringealne i endotrahealne tubuse u različitim veličinama, laringoskop s tri veličine špatula, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu uporabu, bocu O₂ s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca i kirurške rukavice.

Članak 66.

(Stručni kadar za palijativnu njegu)

- (1) U ordinaciji za palijativnu njegu rade: jedan doktor medicine, educiran za rad u palijativnoj njezi i jedna medicinska sestra-tehničar educirana za rad u palijativnoj njezi.
- (2) U ordinaciji za terapiju boli rade: jedan liječnik specijalista anesteziologije i reanimatologije ili liječnik odgovarajuće specijalnosti za završenom edukacijom iz terapije boli i jedna medicinska sestra-tehničar.
- (3) U pružanju usluga palijativne njege sudjeluju i psiholog i/ili socijalni radnik s posebnim obrazovanjem za pristup umirućem pacijentu, te fizioterapeut sa završenim prvim stupnjem visokog obrazovanja ili viši fizioterapeut.
- (4) Dom zdravlja mora osigurati koordinatora za djelatnost palijativne njege za područje na kojem pruža zdravstvenu zaštitu.
- (5) Koordinator iz stavka (4) ovog članka je medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, ili viša medicinska sestra-tehničar sa završenom edukacijom iz palijativne njege koja surađuje sa ustanovama za palijativnu njegu i ustanovama za njegu u kući pod nadzorom doktora medicine u palijativnoj njezi.
- (6) Uz koordinatora za palijativnu njegu dom zdravlja organizira mobilni palijativni tim u sastavu: najmanje jedan doktor medicine specijalista sa posebnom edukacijom iz palijativne njege i jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar s posebnom edukacijom iz palijativne njege.

I) Stacionarna djelatnost organizirana u domu zdravlja

Članak 67.

(Prostor za stacionarnu djelatnost)

- (1) Ukoliko dom zdravlja ima organiziranu stacionarnu djelatnost, dužan je osigurati:
 - a) najmanje dvije bolesničke sobe,
 - b) liječničku ordinaciju,
 - c) prostorije za pohranjivanje čistih/nečistih stvari,
 - d) prostorije za odlaganje medicinskog i drugog otpada,
 - e) prostorije za instrumente i rekvizite,
 - f) priručnu kuhinju,
 - g) sanitarne čvorove za pacijente i uposlenike, s tim što se mora osigurati kupaonica za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i najmanje jednom kadom za kupanje nepokretnih pacijenata,
 - h) prostoriju za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda.

- (2) Za potrebe stacionara treba osigurati sjedeća i ležeća kolica za prijevoz pacijenta, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente i frižider.
- (3) Uz uvjete iz st. (1) i (2) ovog članka, za obavljanje djelatnosti palijativne njege u stacionaru doma zdravlja može se osigurati i bolesnička soba, koja ima najviše tri postelje, koje se mogu odijeliti paravanima i moraju biti opremljene sa antidekubitalnim madracima.

Članak 68.

(Oprema za stacionarnu djelatnost)

Pored osnovne opreme liječničke ordinacije, treba osigurati i: defibrilator, monitor za EKG, TA i puls i oksimetar, stalke za infuziju, aparat za inhalacionu i oksigenoterapiju, aspirator vakuum električni i set za kardiopulmonalnu reanimaciju.

Članak 69.

(Stručni kadar za stacionarnu djelatnost)

- (1) Zdravstvene usluge stacionarne djelatnosti pruža: jedan doktor medicine odgovarajuće specijalnosti na 10 postelja, jedna medicinska sestra-tehničar na pet postelja za osmosatno radno vrijeme.
- (2) Djelatnost palijativne njege u stacionaru doma zdravlja pružaju: dvije medicinske sestre-tehničari na osam bolesnika s posebnom edukacijom iz palijativne njege za osam sati radnog vremena; na raspolaganju: jedan doktor medicine specijalista s posebnom edukacijom iz palijativne njege, jedan fizioterapeut s posebnom edukacijom iz palijativne njege, socijalni radnik s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, doktor medicine specijalista psihijatrije ili psiholog s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, okupacioni terapeut s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi.

m) Djelatnost sanitetskog prijevoza u domu zdravlja

Članak 70.

(Sanitetski transport)

Dom zdravlja dužan je osigurati sanitetski transport pacijenata, i to:

- a) hitan medicinski transport - pacijentu je neophodan medicinski tretman ili pratnja zdravstvenog djelatnika u tijeku transporta;
- b) medicinski transport koji nije hitan - prijevoz pacijenta u drugu zdravstvenu ustanovu ili kući, ukoliko bi transport javnim prijevoznim sredstvom ili osobnim vozilom naštetio zdravlju pacijenta.

Članak 71.

(Hitni medicinski transport)

Vozila i timovi za hitan medicinski transport moraju udovoljavati uvjetima propisanim posebnim propisom koji regulira ovu oblast.

Članak 72.

(Medicinski transport koji nije hitan)

- (1) Za medicinski transport koji nije hitan treba osigurati ambulantno vozilo koje udovoljava tehničkim uvjetima propisanim pozitivnim propisima i standardima EU i sa najmanje sljedećom opremom:
 - a) glavna nosila samoutovarnog tipa i dodatna složiva nosila,
 - b) boca sa kisikom za oksigenoterapiju,
 - c) stolica sa sigurnosnim pojasom,
 - d) obavezni sanitetski materijal,
 - e) pokrivači i plahte.
- (2) Tim za medicinski transport koji nije hitan: medicinska sestra-tehničar i vozač, koji imaju završenu edukaciju iz hitne medicinske pomoći, a koja se dokazuje uvjerenjem

izdanim sukladno Pravilniku o uvjetima, organizaciji i načinu rada hitne medicinske pomoći ("Službene novine Federacije BiH", br. 98/13, 82/14, 51/17 i 22/19).

n) Prostorija za izolaciju u domu zdravlja

Članak 73.

(Prostorija za izolaciju)

Prostorija za izolaciju opremljena je ležajem sa plastičnom presvlakom za preglede pacijenata, stolom za instrumente i lijekove, stalak za infuziju, posudama za dezinficijense, plastičnom posudom za odlaganje infektivnog otpada, kantom za odlaganje komunalnog otpada, posudom za odlaganje injekcijskih igala.

o) Prostorija za depoziciju umrlog u domu zdravlja

Članak 74.

(Prostorija za depoziciju umrlog)

- (1) Prostorija za depoziciju umrlog treba biti odgovarajuće površine, sa stolom za umrlog.
- (2) Vrata, zidovi i podovi u prostoriji, kao i stol za umrlog moraju biti izvedeni na način da se mogu brzo i lako čistiti, održavati i dezinficirati.

p) Prostorije za djelatnost zdravstvenih suradnika

Članak 75.

(Prostorije za djelatnost zdravstvenih suradnika)

Dom zdravlja osigurava i posebne prostorije-kabinete za rad psihologa, logopeda i surdaudiologa, te prostoriju za socijalnog radnika s odgovarajućom opremom, ovisno od vrste i broja usluga koje se pružaju pučanstvu gravitacijskog područja.

r) Centar za psihofizičke i govorne poteškoće djece i adolescenata u dobi 6-18 godina

Članak 76.

(Centar za psihofizičke i govorne poteškoće djece i adolescenata u dobi 6-18 godina)

- (1) Ukoliko dom zdravlja ima organiziran centar za psihofizičke i govorne poteškoće djece i adolescenata u dobi 6-18 godina dužan je osigurati i posebne prostorije za rad prema sastavu tima i opsegu posla, s odgovarajućom opremom, a ovisno od vrste i broja usluga koje se pružaju pučanstvu gravitacijskog područja.
- (2) Tim za pružanje usluga u centru iz stavka (1) ovog članka čine: subspecijalista dječije i adolescentne psihijatrije, logoped sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, psiholog sa drugim ciklusom visokog obrazovanja sa posebnom edukacijom iz oblasti dječije i adolescentne psihijatrije, socijalni radnik sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, medicinska sestra-tehničar SSS, okupacioni terapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili VŠS, odnosno medicinska sestra-tehničar sa završenom edukacijom iz okupacione terapije u mentalnom zdravlju.

Odjeljak B. Ustanova za palijativnu negu

Članak 77.

(Ustanova za palijativnu negu)

- (1) Ustanova za palijativnu negu je socijalno zdravstvena ustanova koja ima ambulantu za palijativnu negu i ambulantu za terapiju boli.
- (2) Ustanova iz stavka (1) ovog članka može imati i posteljne kapacitete.

Članak 78.

(Uvjeti prostora za ustanovu za palijativnu negu)

- (1) Za osnivanje i rad ustanova za palijativnu negu mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika.

- (2) Pored uvjeta iz stavka (1) ovog članka ustanova za palijativnu negu mora osigurati i sljedeće prostore:

- a) ambulantu za palijativnu negu,
- b) ambulantu za terapiju boli,
- c) prostoriju/e za fizikalnu terapiju,
- d) prostoriju za dnevni boravak,
- e) prostoriju za psihologa, odnosno socijalnog radnika,
- f) prostor za prikupljanje medicinskog i drugog otpada,
- g) sanitarni čvor za osoblje,
- h) sanitarni čvor za pacijente.

Članak 79.

(Ambulanta za palijativnu negu)

Ambulanta za palijativnu negu mora imati osnovnu opremu liječničke ordinacije u skladu sa članom 26. ovog pravilnika.

Članak 80.

(Ambulanta za terapiju boli)

Ambulanta za terapiju boli, uz opremu iz članka 79. ovog pravilnika, treba imati i: prijenosni EKG aparat s defibrilatorom i pisačem, puls oximeter, prijenosni komplet za umjetnu respiraciju i održavanje prohodnosti dišnih putova, maske i mijeh u različitim veličinama za artifičijelnu ventilaciju, orofaringealne, nazofaringealne i endotrahealne tubuse u različitim veličinama, laringoskop s tri veličine špatula, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu uporabu, bocu O₂ s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca i kirurške rukavice.

Članak 81.

(Oprema za fizikalnu terapiju u ustanovi)

Za fizikalnu terapiju u ustanovi za palijativnu negu treba osigurati opremu za kineziterapiju, elektroterapiju, magnetoterapiju i termoterapiju, terapijski ultrazvuk, pribor za mjerenje (dinamometar, metar, kutomjer), te didaktičku opremu za radnu terapiju.

Članak 82.

(Oprema za fizikalnu terapiju u kući)

Za fizikalnu terapiju u kući ustanova za palijativnu negu mora imati prenosivi pribor za kineziterapiju, prenosivi aparat i pribor za elektroterapiju, magnetoterapiju i termoterapiju, terapijski ultrazvuk, pribor za mjerenje (dinamometar, metar, kutomjer).

Članak 83.

(Hidroterapija)

Ukoliko ustanova za palijativnu negu pruža usluge i hidroterapije, potrebna je posebna prostorija s odgovarajućim instalacijama tople i hladne vode, površine najmanje 20 m², s najmanje jednom kadom za teže pokretne pacijente.

Članak 84.

(Stručni kadar u ustanovi za palijativnu negu)

- (1) Za osnivanje i obavljanje djelatnosti ustanove za palijativnu negu treba osigurati interdisciplinarni tim za pružanje usluga palijativne njege, odnosno minimalno sljedeći kadar:
 - a) u ambulantu za palijativnu negu: jedan doktor medicine educiran za rad u palijativnoj njezi, i jedna medicinska sestra-tehničar educirana za rad u palijativnoj njezi,
 - b) u ambulantu za terapiju boli: jedan liječnik specijalist anesteziologije i reanimatologije ili druge odgovarajuće specijalnosti educiran za terapiju boli, jedna medicinska sestra-tehničar educirana za rad u terapiju boli,
 - c) jedan psiholog i socijalni radnik s posebnim obrazovanjem za pristup umirućem pacijentu,

- d) dva fizioterapeuta sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša fizioterapeuta, od kojih jedan za kućne posjete i
- e) jedan okupacioni terapeut.
- (2) Ustanova za palijativnu njegu organizira mobilni palijativni tim u sastavu: najmanje jedan doktor medicine specijalist sa posebnom edukacijom iz palijativne njege i jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar s posebnom edukacijom iz palijativne njege.

Članak 85.

(Posteljni kapaciteti ustanove za palijativnu njegu)

- (1) Ukoliko ustanova za palijativnu njegu ima i posteljne kapacitete mora osigurati i:
 - a) bolesničke sobe,
 - b) prostorije za pohranjivanje čistih/nečistih stvari,
 - c) prostorije za odlaganje medicinskog i drugog otpada,
 - d) prostorije za instrumente i rekvizite,
 - e) priručnu kuhinju,
 - f) sanitarne čvorove za pacijente i uposlenike, s tim što se mora osigurati kupaonica za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i najmanje jednom kadom za kupanje nepokretnih pacijenata,
 - g) prostoriju za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda,
 - h) prostorija za depoziciju leša.
- (2) Za potrebe stacionara treba osigurati sjedeća i ležeća kolica za prijevoz pacijenta, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente, frižider.

Članak 86.

(Bolesničke sobe)

- (1) Bolesničke sobe imaju najviše tri postelje, koje se mogu odijeliti paravanima i moraju biti opremljene sa antidekubitalnim madracima pri čemu je potrebno osigurati jedan kompresijski antidekubitalni madrac na svaka tri antidekubitalna madraca. Sobe moraju imati ležaj ili naslonjač za rasklapanje ili naslonjač i podložak za noge, za noćni smještaj pacijentove porodice.
- (2) U bolesničkim sobama je potrebno osigurati stalke za infuziju, opremu za monitoring pacijenata, opremu za oksigenoterapiju.

Član 87.

(Stručni kadar ukoliko ustanova za palijativnu njegu ima i posteljne kapacitete)

Ukoliko ustanova za palijativnu njegu ima i posteljne kapacitete treba osigurati sljedeći kadar: jedan doktor medicine specijalista sa posebnom edukacijom iz palijativne njege na 10 bolesnika za osam sati radnog vremena, dvije medicinske sestre-tehničari sa posebnom edukacijom iz palijativne njege na osam bolesnika (od čega 15% sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar) za osam sati radnog vremena, jedan fizioterapeut sa završenim prvim stepenom visokog obrazovanja ili viši fizioterapeut na 20 bolesnika. Socijalni radnik sa posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, doktor medicine specijalista psihijatrije ili psiholog sa posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, okupacioni terapeut sa posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi na raspolaganju.

POGLAVLJE IV. UVJETI GLEDE PROSTORA, OPREME I KADRA SEKUNDARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Članak 88.

(Sekundarna zdravstvena zaštita)

- (1) Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite obuhvata specijalističko-konzultativnu i bolničku zdravstvenu djelatnost.
- (2) Specijalističko-konzultativna zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite predstavlja dio zdravstvene djelatnosti koja, kroz pružanje izvanbolničkih usluga, osigurava potporu primarnoj i bolničkoj zdravstvenoj djelatnosti, a s ciljem povećanja stupnja rješavanja zdravstvenih problema pacijenata i racionalnijeg korištenja resursa u zdravstvu.
- (3) Bolnička zdravstvena djelatnost obuhvata dijagnosticiranje, liječenje i medicinsku rehabilitaciju, zdravstvenu njegu, boravak i prehranu pacijenata u bolnicama.

Odjeljak A. Poliklinika

Pododjeljak A.1.

Opći uvjeti za polikliniku

Članak 89.

(Opći uvjeti za polikliniku)

- (1) Poliklinika se osniva kao samostalna zdravstvena ustanova ili kao dio bolnice.
- (2) U poliklinici se obavlja specijalističko-konzultativna zdravstvena zaštita, dijagnostika i medicinska rehabilitacija, osim bolničkog liječenja.
- (3) U stomatološkoj poliklinici se obavlja specijalističko-konzultativna stomatološka zaštita sukladno Zakonu o stomatološkoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/12 - u daljnjem tekstu: Zakon o stomatološkoj djelatnosti).
- (4) Kada se poliklinika iz st. (2) i (3) ovog članka (u daljnjem tekstu: poliklinika) osniva kao samostalna zdravstvena ustanova, djelatnost se obavlja najmanje u dvije ordinacije različitih ili istih specijalističkih ili subspecijalističkih djelatnosti, odnosno u jednoj ordinaciji specijalističke, odnosno subspecijalističke djelatnosti i laboratoriju.
- (5) Iznimno, ukoliko poliklinika nije registrirana za obavljanje laboratorijske djelatnosti/dijagnostike, može organizirati priručni laboratorij za vlastite potrebe, koji mora imati odgovarajući prostor i opremu spram opsega i vrste nužnih laboratorijskih pretraga koje obavlja.
- (6) Uvjeti prostora, opreme i kadra propisani ovim pravilnikom odnose se na polikliniku, bez obzira na način organiziranja.
- (7) Specijalistička ordinacija u kojoj se obavljaju minimalni invazivni i nekirurški zahvati primjene hijaluronskih punila i botulinom toksina tipa A mora imati doktora medicine specijalistu plastične, estetske i rekonstruktivne kirurgije ili maksilofacijalne kirurgije ili oftalmologije ili dermatovenerologije ili subspecijalizaciju plastične kirurgije koji su kompetencije za navedene zahvate stekli u okviru specijalističkog ili subspecijalističkog usavršavanja.
- (8) Uvjeti prostora, opreme i kadra propisani za stomatološku polikliniku, kao i ordinacije i laboratorije u stomatološkoj poliklinici, shodno se primjenjuje i na stomatološke klinike stomatoloških fakulteta u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), koje obavljaju stomatološku zaštitu sukladno Zakonu o stomatološkoj djelatnosti.

Чланак 90.

(Prostor poliklinike)

- (1) Svaka poliklinika mora imati minimalno odgovarajući broj specijalističko-konzultativnih ordinacija/ambulant iz članka 19. st. (4) i (5) ovog pravilnika, sukladno registriranoj djelatnosti.
- (2) Na ordinacije iz stavka (1) ovog članka shodno se primjenjuju odredbe čl. 25, 26, 50. i 51. ovog pravilnika u smislu minimalnih uvjeta prostora i opreme.

Чланак 91.

(Ostali prostori poliklinike)

Pored osnovnog prostora iz članka 90. ovog pravilnika, poliklinika ima i:

- a) prostoriju/prostor za medicinsku dokumentaciju,
- b) prostorije za čisto i nečisto rublje,
- c) prostoriju za priručno skladište potrošnog materijala,
- d) prostoriju za smještaj lijekova i medicinskih sredstava,
- e) garderobu za osoblje,
- f) čajnu kuhinju,
- g) čekaonice,
- h) sanitarne čvorove za pacijente i osoblje.

Чланак 92.

(Posebni prostori poliklinike)

Ukoliko poliklinika obavlja:

- a) laboratorijsku i radiološku dijagnostiku - u smislu prostora i opreme shodno se primjenjuju odredbe ovog pravilnika o obavljanju laboratorijske i radiološke dijagnostike u domu zdravlja;
- b) endoskopske zahvate - mora imati i prostoriju za endoskopiju;
- c) djelatnost pedijatrije, odnosno infektologije - potrebno je osigurati i prostoriju za izolaciju;
- d) male kirurške zahvate u lokalnoj anesteziji - potrebno je osigurati i zaseban prostor.

Чланак 93.

(Specijalističko-konzultativne ordinacije)

- (1) Specijalističko-konzultativne ordinacije mogu biti polivalentne, te se u istoj ordinaciji može obavljati rad dvije ili više specijalnosti (svaka od njih posebno u određeno vrijeme unutar dnevnog radnog vremena) pod uvjetom da su u sklopu ordinacije osigurane i specifične prostorije i oprema potrebne za rad svake od pojedinih specijalnosti.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka ordinacija infektologije, ginekologije i primaljstva, kao i pedijatrije moraju imati svaka za sebe posebnu polikliničko-konzultativnu ordinaciju i posebnu čekaonicu.

Pododjeljak A.2.**Specijalističko-konzultativne ordinacije**

Чланак 94.

(Posebni uvjeti za specijalističko-konzultativne ordinacije)

Pored osnovnog prostora i osnovne opreme liječničke ordinacije, specijalističko-konzultativne ordinacije pojedinih specijalističkih djelatnosti ispunjavaju i posebne uvjete suglasno ovom pravilniku.

Чланак 95.

(Ordinacija interne medicine)

- (1) Ordinacija interne medicine osigurava sljedeću opremu: ležaj, EKG aparat, negatoskop, uro-katetere za jednokratnu uporabu različitih promjera, irigator, pribor za ispiranje želuca, komprese, pribor za uzimanje materijala za različite pretrage, defibrilator, aspirator,ambu balon s maskama, aparat za kisik s opremom, stalak za infuzije.

- (2) Radni tim: jedan specijalista interne medicine i jedna medicinska sestra-tehničar.

Чланак 96.

(Ordinacija pedijatrije)

Ordinacija pedijatrije mora ispunjavati uvjete prostora, opreme i kadra utvrđene ovim pravilnikom za djelatnost zdravstvene zaštite djece u domu zdravlja.

Чланак 97.

(Ordinacija ginekologije)

- (1) Ordinacija ginekologije mora ispunjavati uvjete utvrđene ovim pravilnikom za zdravstvenu zaštitu žena u domu zdravlja.
- (2) Radni tim: jedan specijalist ginekologije i primaljstva i jedna medicinska sestra-tehničar.

Чланак 98.

(Ordinacija infektologije)

- (1) Ordinacija infektologije osigurava sljedeću opremu: uro-katetere za jednokratnu uporabu različitih promjera, irigator, pribor za ispiranje želuca, komprese, te pribor za uzimanje materijala za hematološke, bakteriološke, parazitološke, citološke i druge pretrage.
- (2) Radni tim: jedan specijalist infektolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Чланак 99.

(Ordinacija kirurgije)

- (1) Ordinacija kirurgije osigurava sljedeću opremu: stol za manje intervencije, dvostepenik, lampa pokretna, rektoskop, sonde, katetere, negatoskop, kirurške i anatomske pincete, skalpele, kirurške škariče, kirurške igle i konac, iglodržač, pribor za obavljanje malih kirurških zahvata samo u lokalnoj anesteziji, pribor za torakalnu punkciju i drenažu, pribor za punkciju i lokalnu blokadu, pribor za lokalnu anesteziju, aspirator, hvataljku za jezik, stalak za infuzije, kisik u boci,ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, setovi za infuzije, pribor za uzimanje materijala za citološke pretrage, kompresivni zavoj i sredstva za imobilizaciju, zavojni materijal, suhi sterilizator, sterilne kirurške rukavice i termokauter.
- (2) Radni tim: jedan specijalist kirurg i jedna medicinska sestra-tehničar.

Чланак 100.

(Ordinacija urologije)

- (1) Ordinacija urologije osigurava sljedeću opremu: cistoskop sa sopstvenim izvorom svjetla, uretroskop, urokatetere za jednokratnu uporabu raznih promjera, pribor za punkciju mokraćnog mjehura, klijesta, sondu, dilatatore, pribor za uzimanje materijala za medicinsko-biokemijske, mikrobiološke i citološke pretrage, iglodržač, kisik u boci,ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, kirurške igle i konac, kirurške škariče, skalpele, kirurške rukavice, irigator, rektoskop, vaginalne spekulje, negatoskop.
- (2) Radni tim: jedan specijalist urolog i najmanje jedna medicinska sestra-tehničar.

Чланак 101.

(Ordinacija ortopedije)

- (1) Ordinacija ortopedije osigurava sljedeću opremu: pribor za lokalnu anesteziju, negatoskop, kirurške i anatomske pincete, skalpele, kirurške škariče, kirurške igle i konac, iglodržač, kirurške rukavice, pribor za obavljanje malih kirurško-ortopedskih zahvata samo u lokalnoj anesteziji, pribor za ortopedska mjerenja, pribor za punkciju i lokalnu blokadu, kisik u boci,ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, pribor za uzimanje materijala za

citološke pretrage, udloge raznih veličina, pribor za gipsanje i skidanje gipsa.

- (2) Radni tim: jedan specijalist ortoped i najmanje jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 102.

(Ordinacija otorinolaringologije)

- (1) Ordinacija otorinolaringologije osigurava sljedeću opremu: stol radni specijalni za ORL, laringoskop, inhalator, hvataljku za jezik, spekulum za nos i uho, otoskop, zrcalo za grkljan, čono zrcalo, povećalo, štrcaljku za ispiranje uha, pribor za vađenje stranih tijela iz nosa i uha, lancete za paracentezu, kirurške škarije i pincete, skalpel, aspirator, instrumentarij za uzimanje materijala za biopsiju, pribor za uzimanje brisa nosa, uha, ždrijela, test-audiometar, set bočicu za ispitivanje sposobnosti osjeta mirisa, te muzičke viljuške za ispitivanje vibracije, sterilne kirurške rukavice i suhi sterilizator, kisik u boci, ambu balon s maskama, orofaringealni tubusi, mikroskop za ORL preglede.
- (2) Radni tim: jedan specijalist otorinolaringolog i jedna medicinska sestra-tehničar.
- (3) Ukoliko se u okviru ORL ordinacije obavljaju audiometrijska, vestibulometrijska i timpanometrijska ispitivanja, potreban je poseban prostor, a radni tim se povećava sa još jednom medicinskom sestrom-tehničarom educiranom za ove pretrage.

Članak 103.

(Ordinacija maksilofacijalne)

- (1) Ordinacija maksilofacijalne kirurgije osigurava sljedeću opremu: kirurške i anatomske pincete, kirurške škarije, skalpeli, kirurške igle i iglodržači, set za obavljanje malih kirurških zahvata, pribor za punkciju i lokalnu blokadu, pribor za lokalnu anesteziju, kliješta za kost, termokauter, kirurške rukavice, suhi sterilizator, zavojni materijal, kompresivni zavoj, sredstva za imobilizaciju i aspirator.
- (2) Radni tim: jedan specijalista maksilofacijalni kirurg i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 104.

(Ordinacija oftalmologije)

- (1) Ordinacija oftalmologije osigurava sljedeću opremu: tablice za ispitivanje oštine vida i boja, probni set korekcionih stakalaca, oftalmoskop, skijaskop, tonometar po Schiotzu ili nonkontakt tonometar, Goldmanov tonometar, biomikroskop, keratorefraktometar, fokometar, keratometar, zamračeni prostor za pregled očne pozadine, egzoftalmometar (po Hertelu), instrumentarij, sterilizator, lupa, staklene štapiće za oči, pribor za male okulističke zahvate samo u lokalnoj anesteziji, komprese, sterilne kirurške rukavice, te po mogućnosti: ultrazvučni aparat, kompjuterizirani perimetar, OCT, fundus kamera.
- (2) Radni tim: jedan specijalist oftalmolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 105.

(Ordinacija neurologije)

- (1) Ordinacija neurologije osigurava sljedeću opremu: muzičku viljušku za ispitivanje osjeta vibracije, povećalo, perkusijski čekić, zaporni sat, pribor za lumbalnu punkciju, pribor za lokalnu anesteziju i pribor za uzimanje materijala za medicinsko-biokemijske, mikrobiološke i citološke pretrage.
- (2) Radni tim: jedan specijalist neurolog (neuropsihijatar) i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 106.

(Ordinacija psihijatrije)

- (1) Ordinacija psihijatrije osigurava osnovnu opremu liječničke ordinacije.
- (2) Radni tim: jedan specijalist neuropsihijatar/psihijatar i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 107.

(Ordinacija dermatovenerologije)

- (1) Ordinacija dermatovenerologije osigurava sljedeću opremu: mikroskop, termokauter, kohleju, igle za punkciju, epilacijske pincete, savijene i ravne škare, skalpele, lancete, povećalo, pribor za uzimanje materijala za medicinsko-biokemijske, mikrobiološke i citološke pretrage, kirurške rukavice i suhi sterilizator, najmanje ručni dermatoskop.
- (2) Radni tim: jedan specijalist dermatovenerolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 108.

(Ordinacija pulmologije/pneumoftizilogije)

- (1) Ordinacija pulmologije/pneumoftizilogije osigurava opremu utvrđenu ovim pravilnikom za djelatnost zdravstvene zaštite kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja u domu zdravlja.
- (2) Pored opreme iz stavka (1) ovog članka treba biti dostupna i oprema za radiološku i bronhološku obradu.
- (3) Radni tim: jedan specijalista pulmolog/pneumoftizilog i dvije medicinske sestre-tehničari.

Članak 109.

(Ordinacija anesteziologije i reanimatologije)

- (1) Ordinacija anesteziologije i reanimatologije osigurava sljedeću opremu: prijenosni EKG aparat s defibrilatorom i pisačem, puls oximetar, prijenosni komplet za umjetnu respiraciju i održavanje prohodnosti dišnih puteva, maske i mijeh u različitim veličinama za artifičijelnu ventilaciju, orofaringealne, nazofaringealne i endotrahealne tubuse u različitim veličinama, laringoskop s tri veličine špatula, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu uporabu, bocu O₂ s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca, i kirurške rukavice.
- (2) Radni tim: jedan liječnik specijalist anesteziolog i reanimatolog i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 110.

(Ordinacija fizikalne medicine i rehabilitacije)

- (1) Ordinacija fizikalne medicine i rehabilitacije osigurava opremu: pribor za punkciju i lokalne blokade, negatoskop, pribor za fizijatrijsku dijagnostiku (čekić, metar, kutomjer, dinamometar, libela, visak), vaga za mjerenje tjelesne mase sa visinomjerom.
- (2) Radni tim: jedan specijalist fizikalne medicine i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 111.

(Ordinacija specijaliste medicine rada)

- (1) Ordinacija specijaliste medicine rada osigurava opremu utvrđenu ovim pravilnikom za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika u domu zdravlja.
- (2) Radni tim: jedan specijalista medicine rada/specijalista medicine rada i sportske medicine i jedna medicinska sestra-tehničar.

Članak 112.

(Ordinacija doktora opće-obiteljske stomatologije)

- (1) Ordinacija doktora opće-obiteljske stomatologije osigurava opremu utvrđenu ovim pravilnikom za stomatološku ordinaciju u domu zdravlja.

- (2) Radni tim: jedan specijalista opće-obiteljske stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 113.

(Ordinacija specijaliste oralne medicine i parodontologije)

- (1) Ordinacija specijaliste oralne medicine i parodontologije treba imati: ultrazvučni aparat za skidanje naslaga, minimalni kirurški komplet, strugače za kosti, komplet instrumenata za parodontologiju, škare za gingivu (ravne i savijene), instrumenti za supragingivalni kamenac, termokauter, ispitivač vitaliteta, model za demonstraciju oralne higijene.
- (2) Radni tim: jedan specijalista oralne medicine i parodontologije/specijalista bolesti usta i parodontologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 114.

(Ordinacija specijaliste preventivne i dječje stomatologije)

- (1) U ordinaciji specijaliste preventivne i dječje stomatologije treba imati: metalni prsten, otvarač za usta, dječja kliješta i opremu za projekciju edukativnih sadržaja.
- (2) Radni tim: jedan specijalista preventivne i dječje stomatologije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 115.

(Ordinacija specijaliste oralne kirurgije)

- (1) U ordinaciji specijaliste oralne kirurgije treba imati: operacijski stol ili operacijsku fiziološku stolicu, aspirator, oksigenator, operacioni reflektor, termokauter, negatoskop, kliješta za kost, minimalni kirurški komplet, UV-lampa, ekarter, raspatorij, anatomske pincete, kirurške škare, peane, skalpele, igle, iglodržače, bubrežnjake, veliki doboš za gazu, navlake za nasadnik, kiruršku odjeću i komprese.
- (2) Radni tim: jedan specijalista oralne kirurgije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 116.

(Ordinacija specijaliste dentalne patologije i endodoncije)

- (1) U ordinaciji specijaliste dentalne patologije i endodoncije treba imati: endoboks sa više endodontskih instrumenata, set za koferdam, apex lokator, temokauter, ispitivač vitaliteta.
- (2) Radni tim: jedan specijalista dentalne patologije i endodoncije/specijalista bolesti zuba i endodoncije i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 117.

(Ordinacija specijaliste stomatološke protetike)

- (1) U ordinaciji specijaliste stomatološke protetike treba imati: više raznih kašika za otiske, kliješta za protetiku, brusno kamenje, borere i frezere (raznih oblika i veličina), posudu za dezinfekciju otisaka.
- (2) Radni tim: jedan specijalista stomatološke protetike i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Članak 118.

(Ordinacija specijaliste ortodonta)

- (1) U ordinaciji specijaliste ortodonta treba imati: odgovarajući ormar za modeloteku, digitalni fotografski aparat, komplet kašika za otiske (veće i manje), kliješta za mobilnu ortodonciju, kliješta za fiksnu ortodonciju, nosač bravica i bežičnu helio lampu.
- (2) Radni tim: jedan specijalista ortodont i jedna stomatološka sestra-tehničar.

Pododjeljak A.3.

Laboratorijska djelatnost/dijagnostika

Članak 119.

(Ortodonsko-tehnički laboratorij)

- (1) Za djelatnost ortodonsko-tehničkog laboratorija osigurava se sljedeća oprema: zubotehnički radni stol (s mikromo-

torom, usisivačem, lupom, osvjetljenjem, puhajkom, plamenikom), kompresor, sudoper, ormar za odlaganje modela, pult za odlaganje aparata, silos za gips, vibrator, obrezivač gipsa, vakumski mješač gipsa, aparat za poliranje, kompresor, napa, aparat za ispiranje voska.

- (2) Laboratorij treba imati instrumente i alate: zubotehnički nasadnik, lopaticu za gips, gumi-miješalicu, noževe, pincete, škare, kliješta, stalak za brusne elemente, lampicu za špirit, kalupe za modele gumene, posudu za odlaganje otisaka, posudicu za miješanje akrilata, staklenu pločicu za miješanje, staklenu pločicu s udubljenjem, naočale zaštitne.
- (3) Ortodonsko-tehnički laboratorij treba da ima poliklav aparat, kompresor, kliješta za ortodonsku tehniku.
- (4) Ortodonsko-tehnički laboratorij osigurava najmanje jedan zubni tehničar sa završenom edukacijom iz ortodoncije.

Članak 120.

(Medicinsko-biokemijski laboratorij)

- (1) Medicinsko-biokemijski laboratorij mora osigurati uvjete prostora i opreme utvrđene ovim pravilnikom za medicinsko-biokemijski laboratorij u domu zdravlja.
- (2) Usluge medicinsko-biokemijske dijagnostike u poliklinici pruža radni tim u sastavu najmanje:
- a) specijalista medicinske biokemije i laboratorijske dijagnostike ili inženjer medicinske biokemije sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, odnosno integriranim dodiplomskim studijem (300 ECTS) ili inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja,
 - b) inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši laboratorijski tehničar,
 - c) laboratorijski tehničar SSS,
 - d) pralja laboratorijskog posuđa.

Članak 121.

(Mikrobiološki laboratorij)

- (1) Mikrobiološki laboratorij osigurava sljedeći prostor:
- a) čekaonicu,
 - b) prostoriju za uzimanje uzoraka,
 - c) laboratorijski prostor za obradu uzoraka s izolacijom uzročnika iz sigurnosne skupine II (bez M.tb. i Legionella),
 - d) ako laboratorij radi dijagnostiku metodama molekularne biologije, tada su potrebne još najmanje tri zasebne prostorije, po 3 do 4 m² (jedna prostorija za pripremu reagensa, druga prostorija za amplifikaciju, treća prostorija za detekciju amplifikata), ili veća prostorija sa dvije komore za sterilan rad,
 - e) ako laboratorij radi serološke pretrage potrebno je osigurati odgovarajući prostor i opremu,
 - f) prostoriju za dekontaminaciju, sterilizaciju i pranje posuđa,
 - g) prostoriju za pripremu podloga i reagensa ili priručno skladište za gotove podloge i nezapaljive reagense,
 - h) sanitarni čvor za osoblje i pacijente, odvojeno po spolovima.
- (2) Mikrobiološki laboratorij osigurava sljedeću opremu: sitni pribor za osnovne mikrobiološke pretrage - standardna oprema za mikrobiološku obradu (pribor i podloge); hladnjak +4°C, ledenica -20°C, termostati (+37°C) i (+44°C), sterilizator za suhu sterilizaciju, autoklav za zarazni materijal i podloge, binokularni mikroskop s imerzijom, suhim sustavom i rasvjetom, stolna laboratorijska centrifuga, analitička i obična vaga, lonci za anaerobni uzgoj bakterija ili anaerobni termostati, UV lampa, oprema

- za serologiju, vodena kupelj, pH metar, denzitometar, komoru biosigurnosne razine II, laboratorijski stolci i namještaj.
- (3) Mikrobiološki laboratorij mora osigurati i računar sa pisačem.
- (4) Mikrobiološki laboratorij osigurava radni tim u sastavu: jedan specijalista kliničke mikrobiologije, jedan inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, jedan laboratorijski tehničar srednje stručne sprema i jedna pralja laboratorijskog posuđa.

Članak 122.

(Citološki laboratorij)

- (1) Citološki laboratorij osigurava sljedeći prostor:
- čekaonicu,
 - prostoriju za prijem materijala,
 - prostor za pripremu, uzorkovanje i obradu uzoraka,
 - prostor za histokemijsko i imunohistokemijsko bojenje uzoraka,
 - prostoriju za odlaganje citoloških preparata i pisanih nalaza,
 - sobu za rad citoskrinera,
 - pružno skladište za lako zapaljivi materijal,
 - sanitarni čvor za osoblje i pacijente.
- (2) Citološki laboratorij osigurava sljedeću opremu: uređaj za aktivnu ventilaciju, pribor i reagentse za bojenje, centrifugu, digestor, binokularni mikroskop, predmetna i pokrovna stakla, čaše za urin, Petrijeve zdjelice i drugo laboratorijsko posuđe prema potrebi, laboratorijski sat, hladnjak, metalni ormar za lakozapaljive tekućine, ormar za arhiviranje nalaza i kartoteku, računar sa pisačem, ormar za arhiviranje preparata, stol za punkcije, stolić za držanje pribora za punkciju sa:
- priborom za dezinfekciju (dezinfekcijska sredstva i sterilne gaze ili vata),
 - priborom za punkcije (razne igle za punkcije ovisno o području rada - površnih organa, koštane srži, abdominalnih ili torakalnih organa, prostate itd. i odgovarajuće štrcaljke),
 - priborom za lokalnu anesteziju ovisno o području rada,
 - priborom za pomoć u slučaju anafilaktičke reakcije ("antišok terapija").
- (3) Citološki laboratorij osigurava radni tim u sastavu: jedan doktor medicine specijalista patologije sa završenim subspecijalističkim dijelom iz područja citopatologije ili doktor medicine s odgovarajućom specijalizacijom i dodatnom edukacijom iz oblasti citologije, jedan inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši laboratorijski tehničar i jedan zdravstveno-laboratorijski tehničar ili citoskriner.

Članak 123.

(Patohistološki laboratorij)

- (1) Patohistološki laboratorij osigurava sljedeće:
- prostoriju za prijem materijala,
 - prostor za pripremu i obradu tkiva,
 - prostor za rezanje i bojenje uzorka,
 - prostoriju za odlaganje histoloških preparata, parafinskih blokova i pisanih nalaza,
 - prostoriju za čuvanje kemikalija s prirodnom ventilacijom ili ormar sa aktivnom ventilacijom;
 - sanitarni čvor za osoblje i pacijente, odvojeno po spolovima,
 - prostoriju za odmor pacijenta,
 - sobu za liječnika.

- (2) Patohistološki laboratorij osigurava sljedeću opremu: uređaj za aktivnu ventilaciju, pribor i boje, binokularni mikroskop, predmetna i pokrovna stakla, medije za uklanjanje, laboratorijski sat, hladnjak sa zamrzivačem, metalni ormar za lako zapaljive tekućine, ormar za arhiviranje nalaza, ormar za arhiviranje preparata, police za arhiviranje parafinskih blokova, mikrotom, histokinet, digestor, vodenu kupelj, termostad, posude za bojenje, boje i kemikalije za procesiranje tkiva.
- (3) Patohistološki laboratorij mora osigurati i računar sa pisačem.
- (4) Patohistološki laboratorij osigurava radni tim u sastavu: jedan doktor medicine specijalist patolog, jedan inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja i jedan laboratorijski tehničar.

Pododjeljak A.4.

Radiološka dijagnostika i ultrazvučna dijagnostika

Članak 124.

(Radiološka dijagnostika i ultrazvučna dijagnostika)

Za djelatnost radiološke dijagnostike i ultrazvučne dijagnostike poliklinika mora ispunjavati uvjete prostora i opreme utvrđene za obavljanje radiološke i ultrazvučne dijagnostike u domu zdravlja.

Članak 125.

(Dijagnostika izvan konvencionalne Rtg dijagnostike i ultrazvučne dijagnostike)

Ukoliko poliklinika ima dijagnostiku izvan konvencionalne Rtg dijagnostike i ultrazvučne dijagnostike, treba ispunjavati uvjete prostora, opreme propisane za bolnicu.

Članak 126.

(Stručni kadar za Rtg dijagnostiku i ultrazvučnu dijagnostiku)

- (1) Konvencionalnu Rtg dijagnostiku i ultrazvučnu dijagnostiku osigurava radni tim: jedan specijalist kliničke radiologije, jedan inženjer medicinske radiologije sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši radiološki tehničar.
- (2) U ordinaciji u kojoj se obavlja samo ultrazvučna dijagnostika radni tim čine: jedan doktor medicine specijalista radiologije/kliničke radiologije i jedna medicinska sestra-tehničar.

Pododjeljak A.5.

Nuklearna medicina

Članak 127.

(Nuklearna medicina)

- (1) Za obavljene djelatnosti nuklearne medicine kao specijalističko-konzultativne djelatnosti, pored liječničke ordinacije, treba osigurati i prostor za priručni laboratorij od najmanje 9m² za obavljanje laboratorijskih analiza hormona, tumorskih markera i slično, a da se pri tome ne koriste otvoreni izvori radioaktivnog zračenja (zatvoreni sustav).
- (2) U prostoriji laboratorija mora biti osigurana topla i hladna voda, te odgovarajući ormar za lako zapaljivi materijal s ugrađenim odvodom za ventilaciju.
- (3) Ordinacija nuklearne medicine osigurava sljedeću opremu: ultrazvučni aparat sa najmanje jednom sondom od 7,5 MHz, EKG aparat, pribor za punkcije, pribor za uzimanje hematoloških, biokemijskih i citoloških pretraga, automatski analizator za pretrage hormona, tumorskih markera koji ne koriste otvorene izvore zračenja, centrifuga, mikroskop, hladnjak sa zamrzivačem, odgovarajuću količinu reagenasa (test reagenasa, kalibratore, kontrolne serume, te test trake za kontrolne analize), pipete, plastične kivete, epruvete i ostali materijal za jednokratnu uporabu.

- (4) Ordinacija za djelatnost nuklearne medicine osigurava radni tim: jedan specijalista nuklearne medicine, jedan inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši laboratorijski tehničar i jedna medicinska sestra-tehničar.

Pododjeljak A.6.

Fizikalna medicina i rehabilitacija

Članak 128.

(Fizikalna terapija i rehabilitacija)

- (1) Ukoliko poliklinika pruža usluge fizikalne terapije i rehabilitacije, pored ordinacije za fizijatra, osigurava i sljedeće:
 - a) prostore za različite oblike fizikalne terapije (kineziterapiju, elektroterapiju, radnu terapiju, manualnu masažu) od kojih svaka ima najmanje 9m² s odvojenim prostorom za presvlačenje i odlaganje garderobe pacijenta,
 - b) prostorije za radnu terapiju za odrasle i za djecu ukoliko se uz fizikalnu terapiju obavlja i radna terapija,
 - c) prostorije s odgovarajućim instalacijama tople i hladne vode, s najmanje jednom kadom i pokretnom dizalicom za teže pokretne pacijente, ukoliko se uz fizikalnu terapiju obavlja i hidroterapija,
 - d) prostoriju za rekvizite,
 - e) čekaonicu,
 - f) prostor za prijem pacijenta i medicinsku dokumentaciju i
 - g) sanitarne čvorove.
- (2) Za usluge fizikalne terapije osigurava se sljedeća oprema: radni stol i stolica u svim prostorijama u kojima se primaju pacijenti, stol za pacijente, ležaj za pacijenta, pribor za medicinsku gimnastiku i kineziterapiju (strunjača, švedske ljestve, zrcalo, oprema za samozbrinjavanje, krevet za kineziterapiju, suspenzija iznad kreveta, jastuci, kose plohe, kineteks, gumene lopte, dinamometar, trake).
- (3) Za usluge elektroterapije osiguravaju se pribor i aparatura za elektroterapiju (polivalentni aparat za elektroterapiju), oprema za termoterapiju, terapijski ultrazvuk, pribor za mjerenje za rad fizioterapeuta (dinamometar, metar, kutomjer).
- (4) Za usluge radne terapije osigurava se sljedeća oprema: didaktička oprema, igračke, ploča s opremom za vježbanje aktivnosti svakodnevnog života, pomagala za kuhanje i održavanje osobne higijene.
- (5) Ordinacija djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije radni tim: jedan doktor medicine specijalist fizikalne medicine i rehabilitacije i jedna medicinska sestra-tehničar.
- (6) Za pružanje usluga fizikalne terapije, poliklinika osigurava radni tim u sastavu: jedan fizioterapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši fizioterapeut i jedan fizioterapeut srednje stručne spreme.

Članak 129.

(Prostor za usluge hiperbarične medicine)

Ukoliko poliklinika pruža usluge hiperbarične medicine mora imati sljedeće:

- a) odgovarajuću hiperbaričnu komoru sa potrebnim instrumentarijem i pratećim prostorima i opremom, a prema zahtjevu konkretne hiperbarične komore,
- b) ambulantu i intervenciju odgovarajuće veličine,
- c) prostoriju za osoblje odgovarajuće veličine,
- d) čekaonicu sa administrativnim pultom i kartotekom odgovarajuće veličine,
- e) prostoriju za sterilizaciju odgovarajuće veličine, i
- f) sanitarni čvor.

Članak 130.

(Oprema za usluge hiperbarične medicine)

Za pružanje usluga hiperbarične medicine potrebno je osigurati kompletnu opremu za jednu od sljedeće tri komore:

- a) jednomjesna komora (*monoplace chamber*): prostorija za komoru sa elektrostatskim podom, kontrolni panel za praćenje rada komore, senzori za intrakomorni pritisak, senzori za mjerenje koncentracije CO i CO₂ unutar komore, sustav za audiovizuelnu komunikaciju sa pacijentom u komori, sustav za siguran prekid rada i sigurnu dekompresiju komore u slučaju nestanka električne energije ili dovoda gasova, sustav za mogućnost priključenja EKG monitoringa za praćenje pacijenta unutar komore, sustav za mogućnost priključenja za mjerenje krvnog pritiska pacijenta unutar komore, roler pumpni sustav radi mogućnosti davanja intravenskih infuzija pacijenta unutar komore, aparat za registraciju disajnih parametara, senzori za mjerenje temperature unutar komore, senzori za mjerenje vlažnosti unutar komore, sustav za prečišćavanje zraka, respirator bez električnog pogona, aparat za sukciju, aparat za mjerenje čistoće kisika, sustav za automatsko gašenje požara (sprinkler), središnji dovod kisika i medicinskog zraka, ukoliko nema središnjeg dovoda - cisterna/spremnik za tečni kisik, ili boce za tečni kisik; cisterna/spremnik za medicinski zrak;
- b) jednomjesna komora sa udisanjem kisika pomoću maske: sve kao pod točkom a) stavka 1. ovog članka i razni profili maski za udisanje kisika;
- c) višemjesna komora (*multiplace chamber*): prostorija za komoru sa elektrostatskim podom, komora sa sjedećim mjestima, odnosno, mogućnostima ležećeg mjesta, vrata komore za prolaz bolesničkog kreveta širine min. 90 cm i visine min. 160 cm, kontrolni panel za praćenje rada komore, senzori za mjerenje vlažnosti unutar komore, senzori za mjerenje koncentracije CO i CO₂ unutar komore, senzori za praćenje temperature unutar komore i vlažnosti zraka, aparat za mjerenje koncentracije kisika u komori sa alarmom za veće koncentracije od dozvoljenih, sustav za siguran prekid rada i sigurnu dekompresiju komore u slučaju nestanka električne energije ili dovoda gasova, sustav za mogućnost priključenja EKG monitoringa za praćenje pacijenta unutar komore, sustav za mogućnost priključenja aparata za mjerenje krvnog pritiska, sustav za mogućnost priključenja EEG monitoringa, kamera sa monitorima koji pokrivaju sve pacijente, sustav audio vizuelne komunikacije, pretkomora - minimum dva uređaja za disanje, sustav za automatsko gašenje požara (sprinkler), središnji dovod kisika i medicinskog zraka, ukoliko nema središnjeg dovoda - cisterne ili spremnici za tečni kisik, sustav za prečišćavanje zraka, oprema za osiguravanje zraka; kompresori, sustav za automatsko gašenje požara (sprinkler), cisterne za zrak, sustav za kontrolu zraka, sustavi za kontrolu čistoće kisika, sustavi za prečišćavanje zraka - filteri, aparat za sukciju, respirator bez električnog pogona.

Članak 131.

(Stručni kadar za usluge hiperbarične medicine)

Za pružanje usluga hiperbarične medicine osigurava se radni tim u sastavu:

- a) u višemjesnoj hiperbaričnoj komori: jedan doktor medicine sa odgovarajućom specijalizacijom i najmanje dvije medicinske sestre-tehničari;

- b) u jednomjesnoj hiperbaričnoj komori: jedan doktor medicine sa odgovarajućom specijalizacijom i najmanje jedna medicinska sestra-tehničar.

Pododjeljak A.7.**Dnevna bolnica**

Članak 132.

(Dnevna bolnica)

Poliklinika kao zdravstvena ustanova može osigurati pružanje usluga po načelu dnevne bolnice.

Članak 133.

(Prostor za dnevnu bolnicu)

- (1) Ako poliklinika u sklopu svoje djelatnosti organizira pružanje usluga po načelu dnevne bolnice mora imati prostoriju za smještaj pacijenata (u daljnjem tekstu: bolesnička soba) od najmanje 12 m², odnosno 6 m² po svakom ležaju, odnosno stolici koja se može dovesti u poluležeći/ležeći položaj.
- (2) U poliklinici koja obavlja psihoterapiju potrebno je osigurati i prostoriju od najmanje 20 m² sa šest sjedećih mjesta.
- (3) Ukoliko poliklinika pruža usluge po načelu dnevne bolnice mora imati i priručnu kuhinju.

Članak 134.

(Usluge po načelu dnevne kirurgije)

- (1) Za pružanje usluga po načelu dnevne kirurgije poliklinika mora osigurati prostor i opremu operacijske sale i opremu propisanu za odjel anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja (anesteziološku opremu za bolnicu).
- (2) Usluge iz stavka (1) ovog članka, a koje se obavljaju u općoj anesteziji podrazumijevaju kirurške zahvate:
 - kod kojih postoji minimalna opasnost jačeg poslijeoperacijskog krvarenja,
 - kod kojih postoji minimalna opasnost poslijeoperacijskih, po život opasnih komplikacija (respiratorne, kardijalne, hormonalne),
 - koji ne zahtijevaju posebnu intraoperacijsku skrb i poslijeoperacijsku skrb bolesnika, bolesnici procijenjeni kao ASA I, ASA II i stabilni bolesnici ASA III,
 - nakon kojih je u kratkom vremenu moguće peroralno uzimanje hrane i tekućine.
- (3) Pored uvjeta iz stavka (1) ovog članka, poliklinika mora osigurati i sobu za oporavak sa odgovarajućim brojem postelja, suglasno registriranoj djelatnosti i opremu za jedinicu intenzivnog liječenja (u daljem tekstu: JIL) propisanu za odjel anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, te odgovarajuće uvjete za čuvanje krvi i krvnih pripravaka, sukladno posebnim propisima.
- (4) Za usluge dnevne bolnice poliklinika, pored kadra propisanog za određene ordinacije, mora osigurati kadar za kirurške zahvate koje obavlja, i to: jedan doktor medicine specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar sa završenom edukacijom iz anestezije, jedna medicinska sestra-tehničar SSS sa završenom edukacijom iz anestezije, jedna medicinska sestra-tehničar u operacijskoj djelatnosti, jedna medicinska sestra-tehničar za osam sati radnog vremena.

Članak 135.

(Ostali uvjeti za dnevnu bolnicu)

- (1) Ukoliko poliklinika pruža uslugu po načelu dnevne bolnice mora imati ugovor sa najbližom bolnicom u mjestu sjedišta poliklinike koja može pružiti odgovarajući tretman

pacijenta u slučaju komplikacija, uključujući ugovor sa ovlaštenim transfuzijskim centrom, odnosno Zavodom za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine.

- (2) Poliklinika koja pruža uslugu po načelu dnevne bolnice mora osigurati:
 - a) hitni medicinski transport, vlastiti ili putem ugovora sa drugom zdravstvenom ustanovom,
 - b) praćenje zdravstvenog stanja pacijenta nakon otpuštanja.
- (3) Usluge iz stavka (2) ovog članka može pružati poliklinika ili iste ugovarati sa drugom zdravstvenom ustanovom.
- (4) Usluge pružene temeljem ugovora iz st. (1) i (2) ovog članka padaju na teret poliklinike.

Odjeljak B. Bolnica**Pododjeljak B.1.****Opći uvjeti za bolnicu**

Članak 136.

(Djelatnost bolnice)

- (1) Bolnica je zdravstvena ustanova koja obavlja djelatnost dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije i zdravstvene njege pacijenta, te osigurava boravak i prehranu pacijenta.
- (2) Djelatnost iz stavka (1) ovog članka obavlja se u općim, specijalnim, kantonalnim i u univerzitetsko-kliničkim bolnicama.

Članak 137.

(Uvjeti za organizaciju i početak rada bolnice)

- (1) Za organizaciju i početak rada, bolnica mora ispunjavati uvjete sukladno propisima o zdravstvenoj zaštiti, o krvi i krvnim sastojcima, o ljekarničkoj djelatnosti i ovim pravilnikom.
- (2) Uvjeti prostora, kadra i opreme za kantonalnu bolnicu uređuju se kantonalnim propisom temeljem članka 100. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
- (3) Ukoliko bolnica obavlja i tercijarnu zdravstvenu zaštitu mora ispunjavati i uvjete utvrđene posebnim propisom, te biti verificirana od strane Federalnog ministarstva zdravstva za obavljanje iste.

Članak 138.

(Opći uvjeti za bolnicu)

- (1) Za osnivanje i početak rada bolnice objekt bolnice mora ispunjavati propisane sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2 - 17. ovoga pravilnika.
- (2) Bolnica, ovisno o vrsti, mora imati najmanje:
 - a) prostor za prijem i higijensku obradu pacijenata,
 - b) bolesničke sobe,
 - c) prostorije za specijalističko-konzultativnu djelatnost,
 - d) prostore za opskrbu čistim rubljem i sterilnim materijalom,
 - e) prostorije za opskrbu lijekovima (bolnička ljekarna),
 - f) prostor/iju za pohranu medicinske dokumentacije,
 - g) prostorije za prijem, skladištenje, obradu i izdavanje hrane (u ovisnosti od ukupnog broja bolničkih postelja),
 - h) čekaoničke prostore,
 - i) garderobu za uposlenike i
 - j) prostore za obavljanje vjerskih obreda.
- (3) Bolnica mora osigurati sterilizaciju, a način rada, prostor, medicinsko-tehnička oprema i kadrovi ovise o vrsti djelatnosti bolnice i postupcima sterilizacije koji se sukladno tome primjenjuju.
- (4) Bolnica može imati i prostor za prehranu i dnevni boravak pacijenta, te prostor za posjet pacijenta.

- (5) Bolnica treba osigurati prostor za depoziciju leša (mrtvačnicu) u vlastitom objektu ili ga ugovoriti sa zdravstvenom ustanovom koja u svom sastavu ima ovaj prostor.
- (6) Bolnica mora osigurati sanitetski prijevoz.

Članak 139.

(Uvjeti za kirurške grane medicine)

- (1) Bolnica koja u svom djelokrugu rada ima kiruršku granu medicine, pored uvjeta iz članka 138. ovog pravilnika, mora osigurati najmanje jednu operacijsku salu sa pripadajućim prostorima i opremom, a ukoliko ima organiziranu ginekološko-primaljsku djelatnost i porođajnu salu.
- (2) Ukoliko bolnica ima organizirane više specijalističkih djelatnosti kirurških (operativnih) grana medicine, u svrhu racionalnog iskorištavanja prostorija, mogu se organizirati zajedničke prostorije operacijskog bloka (operacijski blok), ako to dozvoljavaju građevinsko-tehnički i prostorno-komunikacijski uvjeti objekata u kojem su smještene.
- (3) Operacijski blok iz stavka (2) ovog članka mora imati najmanje tri operacijske sale na 100 bolesničkih postelja operativnih grana medicine i na svakih daljnjih 50 postelja jednu operacijsku salu više i sve ostale (prateće) prostorije svake operacijske sale u operacijskom bloku, s tim da porodiljstvo i oftalmologija moraju imati svaka za sebe zasebnu operacijsku salu.

Članak 140.

(Organizacijske jedinice bolnice)

- (1) Bolnica se organizira na razini specijalističkih odjela, kao osnovnih organizacijskih jedinica.
- (2) Transfuziološka i ljekarnička djelatnost na razini bolnice se organiziraju sukladno posebnim propisima o transfuziološkoj i propisima o ljekarničkoj djelatnosti.

Članak 141.

(Odjel)

- (1) Odjel kao osnovna organizacijska jedinica na razini specijalizacije mora imati najmanje 10 postelja, te najmanje dva doktora određene specijalnosti.
- (2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka, odjel anesteziologije i reanimatologije (jedinica intenzivnog liječenja) mora imati najmanje četiri postelje.
- (3) Odjeli u kojima se provodi dijagnostička djelatnost ne moraju imati bolesničke postelje.
- (4) Odjel u svom sastavu ima ambulante za pružanje specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: bolnička ambulanta).
- (5) Odjel u svom sastavu može imati odsjeke i dnevnu bolnicu.

Članak 142.

(Odsjek)

- (1) Odsjek je organizacijska jedinica odjela koja se može organizirati na razini subspecijalizacije, odnosno na razini specijalizacije prema anatomskim ili funkcionalnim podjelama.
- (2) Odsjek u svom sastavu mora imati najmanje pet kreveta, te uposlenog najmanje jednog doktora sa određenom subspecijalizacijom ili određenom specijalizacijom, u stalnom radnom odnosu.

Članak 143.

(Dnevna bolnica)

- (1) Dnevna bolnica je organizacijska jedinica odjela za pružanje dijagnostičkih i terapijskih usluga izvanbolničkim pacijentima, za koje je potreban kratkotrajni boravak u bolnici.
- (2) Dnevna bolnica mora imati najmanje dvije bolesničke postelje.

Članak 144.

(Prostor bolnice)

- (1) Bolnički odjel mora imati:
- bolesničke sobe,
 - bolničku ambulantu,
 - prostoriju za pripremu i obradu i manje zahvate sukladno djelatnosti kojom se odjel bavi,
 - prostoriju/e za specifičnu dijagnostiku odjela,
 - prostorije za uposlenike,
 - prostorije za pohranjivanje čistih/nečistih stvari,
 - prostorije za odlaganje medicinskog i drugog otpada i
 - prostorije za instrumente i rekvizite.
- (2) Svaki bolnički odjel mora imati sanitarne čvorove za pacijente i uposlenike, s tim što svaki odjel mora imati kupaoionicu za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i najmanje jednom kadom koja ima opremu za transport i kupanje nepokretnih pacijenata.
- (3) Na svakom bolničkom odjelu mora postojati prostorija za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda.
- (4) Na odjelu je potrebno osigurati kolica sjedeća za prijevoz pacijenta i kolica ležeća za prijevoz pacijenta, ormar za lijekove i sanitetski materijal, ormar za instrumente i frižider.

Članak 145.

(Bolesničke postelje)

U bolesničkim sobama za svaku bolesničku postelju osigurava se površina:

- za novorođenčad i djecu do 2 godine - 4,0 m²
- za djecu od 2 do 6 godina - 4,5 m²
- za odrasle i djecu stariju od 7 godina, odvojeno po spolu, - 5,0 m²
- za odrasle oboljele od zaraznih bolesti - 6,0 m²
- za djecu i odrasle smanjenih funkcionalnih sposobnosti - 6,5 m²
- u jedinici intenzivnog liječenja - 6,5 m² po postelji, a razmak između postelja treba da iznosi 100 cm, udaljenost postelja od zida 60 cm.

Članak 146.

(Bolničke ambulante)

- (1) Bolničke ambulante moraju ispunjavati uvjete prostora i opreme koji su utvrđeni za specijalističko-konzultativne ordinacije poliklinike.
- (2) Prostorija za pripremu i obradu i manje zahvate, kao i prostorija za specifičnu dijagnostiku iz članka 144. ovog pravilnika moraju biti opremljene sukladno djelatnosti kojom se odjel bavi.

Članak 147.

(Soba za izolaciju)

- (1) Bolnički odjel treba imati sobu za izolaciju pacijenata koji su oboljeli ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti.
- (2) Soba za izolaciju pacijenata iz stavka (1) ovog članka može imati najviše dvije bolesničke postelje i obavezno poseban sanitarni čvor.

Članak 148.

(Uvjeti za dijagnostičku ili drugu medicinsku djelatnost)

Bolnički odjel koji obavlja dijagnostičku djelatnost ili drugu medicinsku djelatnost mora ispunjavati uvjete propisane ovim pravilnikom sukladno djelatnosti.

Pododjeljak B.2.

Opća bolnica

Članak 149.

(Opća bolnica)

- (1) Opća bolnica je zdravstvena ustanova koja obavlja najmanje djelatnost kirurgije, interne medicine, pedijatrije,

- ginekologije i porodiljstva i koja ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.
- (2) Opća bolnica mora imati organizirane bolničke odjele za djelatnosti iz stavka (1) ovog članka, odjel anestezije i reanimatologije, odjel urgentnog zbrinjavanja i hitnog prijema pacijenata, kao i organiziranu sterilizaciju.

Članak 150.

(Posebni uvjeti za pojedine djelatnosti opće bolnice)

- (1) Opća bolnica se može оформити i obavljati zdravstvenu djelatnost ako ispunjava opće uvjete za bolnicu iz čl. 136.-148. ovog pravilnika, te dodatne prostore i medicinsko-tehničku opremu kako slijedi:
- a) Odjel kirurških djelatnosti mora osigurati i:
- operacijsku salu,
 - predprostor za pranje ruku,
 - prostor za presvlačenje (filter),
 - prostor za pripremu pacijenta,
 - sobu za buđenje,
 - prostor za brzu sterilizaciju,
 - sobu za postavljanje i odstranjivanje imobilizacije kod djelatnosti koje istu koriste pri liječenju,
 - sanitarni čvor.

Operacijska sala mora imati najmanje sljedeću opremu: stol operacijski, lampa operacijska sa satelitom, nož elektrokirurški, aspirator operacijskog polja, rendgen aparat sa TV lancem portabilni, negatoskop, lampa operacijska na stalku, stol za instrumente, kolica za instrumente i kirurške instrumente.

Operacijska sala mora imati opremu propisanu za odjel anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja (anesteziološku opremu za bolnicu).

- b) Odjel interne medicine mora za dijagnostiku osigurati najmanje: prostorije za EKG aparat i UZV aparat sa opremom.

U prostoru za bolničko liječenje odjel interne medicine mora osigurati: Ambu balon sa maskama, defibrilator, monitor za EKG, TA i puls s oksimetrijom i kapnografijom, aparat za respiratornu potporu, inhalacionu i oksigenoterapiju, aspirator vakuum električni, komplet za endotrahealnu intubaciju, pumpu infuzionu, oftalmoskop, glukometar, test trake za brzo određivanje promjena u urinu, visinomjer, platneni metar.

- c) Odjel ginekologije i porodiljstva treba imati operacijsku salu koja ispunjava uvjete prostora i opreme kao za kiruršku salu, osim pokretnog rendgen aparata, te:

- sobu za porode,
- sobu za porode infektivnih roditelja,
- sobu za intervencije,
- prostor za pripremu roditelja sa sanitarnim čvorom,
- prostoriju za nedonošćad,
- posebnu prostoriju za izolaciju bolesne novorođenčadi.

Usluge mliječne kuhinje mogu biti zajedničke sa odjelom za pedijatriju.

Soba za smještaj roditelja i novorođenčeta treba biti površine od najmanje 16 m², uz dodatnih 8 m² za dodatnu postelju roditelja i postelju novorođenčeta.

Radaona mora imati sljedeću opremu: instrumentarij za ginekološki pregled i pregled trudnica, ultrazvučni aparat, mikroskop, rektoskop, amnioskop, cistoskop, instrumente za male ginekološke zahvate i elektrokauter, pribor za normalni porođaj, instrumentarij za operativno dovršenje abnormalnih i patoloških porođaja (obavezno vakuum aspirator), opremu za reanimaciju i opskrbu novorođenčadi i opremu za opskrbu nedonošćadi, instrumentarij za laparatomije i za veće vaginalne operacije, aparat za endotrahealnu anesteziju, kisik (najmanje u bocama) u radaonici, operacijskoj sali i prostorijama za

reanimaciju i postoperativnu njegu, kardiokograf, inkubator za nedonošćad na odjelu porodiljstva, te aparat za provjeru otoakustičkog odgovora pužnice novorođenčeta u radaoni.

- d) Odjel pedijatrije treba imati i prostor za:

- mliječnu kuhinju s praonicom, sterilizacijom, pripremom i pohranom gotove hrane,
- prostoriju za majke (obavezno za dojilje),
- pokretne kade za kupanje (jedna kada na šest kreveta ako nisu već u sobi izgrađene),
- sobu za igru i dnevni boravak djece.

Odjel pedijatrije mora osigurati sljedeću opremu: EKG, monitor za EKG, TA i puls, sa oksimetrijom i kapnografijom, pumpa infuzionu, aspirator vakuum električni, gasni analizator, pulsni oksimetar, lampa za fototerapiju, inkubator za standardnu njegu, defibrilator za djecu, izvor kisika sa opremom, komplet za endotrahealnu intubaciju, aparat za mjerenje krvnog pritiska, stalak za infuziju, krevet bolesnički veliki, krevet bolesnički mali, sustav za sterilizaciju, pribor za male kirurške intervencije, sterilizator suhi, frižider, krevet za novorođenčad, inkubator za transport, kolica za lijekove.

- e) Odjeli za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje mogu imati središnju i polivalentnu jedinicu intenzivnog liječenja (JIL).

Opća bolnica mora imati anesteziološku ambulantu, u sklopu koje može biti i ambulanta za liječenje boli, i šest postelja u JIL-u sa najmanje 50% pokrivenošću postelja respiratorima.

Odjel anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja mora imati sobu za izolaciju.

Obvezna oprema JIL-a: respiratori, aparat za sukciju i drenažu, oprema za endotrahealnu intubaciju, infuzijske pumpe i perfuzori, pumpe za torakalnu sukciju monitor za EKG, TA i puls s oksimetrijom i kapnografijom, defibrilator i bor za središnju vensku kateterizaciju.

Obvezna anesteziološka oprema u bolnici: aparat za anesteziju sa mogućnošću automatske i ručne ventilacije pluća, aspiracije i kapnografijom, dva isparivača hlapljivih anestetika, stolić za reanimaciju sa defibrilatorom, rezervni cilindri za plinove, oprema za endotrahealnu intubaciju, laringoskop fleksibilni-jedan na svaki operacijski blok, perfuzori, pribor za središnju vensku kateterizaciju, monitor za EKG, TA i puls s oksimetrijom i kapnografijom, sustav za grijanje pacijenta i infuzija.

- f) Bolnica ima jedinicu za urgentno zbrinjavanje i hitni prijem pacijenta, odnosno jedinstveni prijemni odjel, s potrebnim prostorijama za obradu pacijenta i za zdravstvene djelatnike (liječnike i medicinske sestre).

Odjel urgentnog zbrinjavanja mora biti smješten u prizemlju bolničke zdravstvene ustanove, te odgovarajuće označen.

Prostor urgentnog zbrinjavanja sastoji se od:

- glavnog prostora zbrinjavanja pacijenata,
- dodatnih prostorija i
- ostalih prostorija.

Na odjelu urgentnog zbrinjavanja telefonski uređaji moraju biti dostupni radnicima. Potrebno je osigurati izravnu vanjsku telefonsku vezu neovisno od bolničke telefonske centrale, odgovarajući oblik komunikacije između odjela urgentnog zbrinjavanja i ostalih organizacijskih jedinica bolničke zdravstvene ustanove, te komunikaciju između hitnog medicinskog prijema i hitnih medicinskih pomoći.

Glavni prostor zbrinjavanja pacijenata čine sljedeći prostori i prostorije:

- prostor za trijažu,
- čekaonica,
- prostorija za reanimaciju,

- prostor za zbrinjavanje akutnih i subakutnih pacijenata,
- prostorija za izolaciju,
- prostorija za intervencije i male operacijske zahvate.

Prostor za trijažu mora sadržavati: stol za pregled sa stepenicama, fokusiranu svjetiljku za pregled i kolica za višestruku namjenu.

Prostorija za reanimaciju mora imati sljedeću opremu: ležaj za reanimaciju, pokretna kolica s opremom za reanimaciju, lijekovima i potrošnim medicinskim materijalom, set za reanimaciju odraslih i djece, defibrilator s monitoringom srčanog ritma i pisačem, monitor za praćenje vitalnih funkcija, pulsni oksimetar za transkutano praćenje, anesteziološki aparat, prijenosni uređaj za aspiraciju, set za periferni i centralni venski pristup, set za torakodrenažu, set za konikotomiju, set za prepariranje vene, pokretni stalak za infuziju, negatoskop, pokretni stolić, zidni sat, zidni ormarić, kolica za prijevoz medicinske opreme i setova.

Prostor za zbrinjavanje akutnog pacijenta mora imati sljedeću opremu: pokretni ležaj za pacijenta, monitor za praćenje vitalnih funkcija (neinvazivni), EKG aparat, defibrilator s monitoringom srčanog ritma i pisačem, pokretna kolica s lijekovima i potrošnim medicinskim materijalom, komplet za terapiju kisikom, perfuzor, pokretni stalak za infuziju, fokusiranu svjetiljku za pregled i kolica za višestruku namjenu.

U okviru kapaciteta glavnog prostora zbrinjavanja pacijenata mora se osigurati prostorija za izolaciju.

Prostorija za intervencije i male operacijske zahvate mora imati sljedeću opremu: stol za obavljanje operacijskih zahvata, kirurške setove za male operacijske zahvate, kolica s lijekovima i potrošnim medicinskim materijalom, set za reanimaciju odraslih i djece, stropnu lampu za operacijsku salu, pokretna lampa, stolić za kirurški instrumentarij, ormar za pohranu kirurških setova za male operacijske zahvate, ormar za lijekove, negatoskop i zidni sat.

Dodatni prostori koji se nalaze u sastavu prostora odjela urgentnog zbrinjavanja i hitnog bolničkog prijema su:

- prostorija/e za pohranu lijekova, potrošnog medicinskog materijala i pokretne medicinske opreme. U prostoriji za pohranu lijekova mora biti ormar za lijekove sa zasebnim dijelom za lijekove koji sadrže droge.
- gipsaonica sa sljedećom opremom: ormar za pohranu gipsanih zavoja, ormar za pohranu pribora za imobilizaciju, stol i korito za pripremu gipsa s odgovarajućim odvodom, stol i stolac za imobilizaciju i gipsanje i negatoskop.

Članak 151.

(Uvjeti za usluge iz drugih grana medicine)

Ukoliko opća bolnica pruža usluge iz drugih grana medicine mora ispunjavati uvjete po djelatnostima kako slijedi:

- Odjel ortopedije treba imati:
 - prostoriju za postavljanje i uklanjanje imobilizacije,
 - prostor za uzimanje mjera i probe ortopedске tehnike,
 - prostor za male operativne ortopedске zahvate koji mogu biti samo u lokalnoj anesteziji.

Odjel ortopedije treba imati operacijsku salu sa opremom za opću kirurgiju, te imati i: stol operacijski ortopedski ekstenzioni, aparat za sječenje metala, bušilicu motornu, aparat za oštrenje instrumenata, testera motorna, set za operativne zahvate na kostima.

- Odjel urologije treba imati na raspolaganju operacijsku salu sa opremom, kao i prostore za razne

urološke dijagnostičke i terapijske zahvate opremljene sukladno uvjetima za poliklinike.

- Odjel oftalmologije treba imati na raspolaganju operacijsku salu i prostor za male operativne zahvate koji mogu biti samo u lokalnoj anesteziji, opremljen sukladno članku 104. ovog pravilnika uz dodatak operacijskog mikroskopa.
- Odjel otorinolaringologije treba imati na raspolaganju operacijsku salu i prostoriju za manje operativne zahvate samo u lokalnoj anesteziji, s predprostorom za pranje ruku i opremu sukladno članku 102. ovog pravilnika.
- Odjel infektologije treba imati i prostoriju za laboratorijske priručne analize i uzimanje materijala i ambulantu s čekaonicom za pregled infektoloških pacijenta pri čemu ambulanta mora imati izolacijski boks koji omogućava izravan ulaz izvana.
- Odjel dermatovenerologije treba imati i prostor za mikroskopski pregled sa opremom.
- Odjel neurologije treba imati i prostoriju sa EEG uređajem.
- Na odjelu psihijatrije, u dijelu koji je zatvorenog tipa vrata i prozori moraju biti osigurani. Odjel psihijatrije treba imati i prostorije za rad sa grupama.
- Odjel fizikalne medicine i rehabilitacije treba imati:
 - prostoriju za obavljanje fizikalne terapije ili dovoljan broj prostorija za različite oblike fizikalne terapije (kineziterapiju, elektroterapiju, radnu terapiju, manualnu masažu) sa pripadajućom opremom, te s odvojenim prostorom za presvlačenje i odlaganje garderobe pacijenta,
 - za hidroterapiju, potrebna je zasebna prostorija s odgovarajućim instalacijama tople i hladne vode, s najmanje jednom kadom, i pripadajućom opremom,
 - ukoliko se uz fizikalnu terapiju obavlja i radna terapija, potrebna je zasebna prostorija za radnu terapiju za odrasle i djecu sa pripadajućom opremom.
- Odjel djelatnosti palijativne njege treba imati:
 - bolesničku sobu, sa najviše tri postelje,
 - bolesničke sobe moraju biti opremljene posteljama sa antidekubitalnim madracima i koje se mogu odijeliti paravanima te imati sanitarni čvor (jedan na dvije sobe). Sobe moraju imati ležaj ili naslonjač za rasklapanje ili naslonjač i podložak za noge, za noćni smještaj pacijentove porodice,
 - kupaonicu s kadom i opremom za prijenos i pranje teže pokretnog bolesnika s pristupom sa tri strane,
 - priručnu čajnu kuhinju,
 - prostoriju za smještaj umrle osobe i opraštanje od nje (na odjelima sa više od 10 postelja),
 - ukoliko bolnica ima postelje za palijativnu negu integrirane na drugim odjelima u okviru drugih djelatnosti, bolesnička soba za palijativnu negu mora osigurati uvjete iz alineja 1., 2. i 3. ove točke.
- Djelatnost medicine spavanja (somnologija) obavlja se u centru za medicinu spavanja i specijaliziranom laboratoriju za poremećaje disanja tijekom spavanja.
 - Centar za medicinu spavanja -

Za obavljanje djelatnosti medicine spavanja u centru za medicinu spavanja potrebno je osigurati sljedeće prostorije:

- prostoriju za jednu osobu za izvođenje cjelonoćnih polisomnografskih ili poligrafskih snimanja od najmanje 12 m²
- radni analitički prostor od najmanje 12 m²
- spremište od najmanje 2 m²
- prostoriju za prijem ispitanika i administrativne poslove od najmanje 9 m² s time da širina ili dužina ne mogu biti manje od 3 m
- sanitarni čvor za osoblje i sanitarni čvor za ispitanike.

Centar za medicinu spavanja mora imati sljedeću obveznu opću opremu:

- uređaj za cjelonoćnu polisomnografiju s pripadajućom računarskom opremom i softverom za analizu i štampač
- video nadzor u prostorijama za izvođenje cjelonoćnih polisomnografskih snimanja
- uređaj za poligrafsko snimanje poremećaja disanja tokom spavanja s pripadajućom računarskom opremom i softverom za analizu
- PAP uređaj (CPAP, APAP, BIPAP)
- pripadajuće maske različitih veličina.

Centar za medicinu spavanja može imati sljedeću specifičnu opremu:

- uređaj za aktigrafiju
- uređaj za pH-metriju, za ezofagealnu manometriju, mjerenje tjelesne temperature, neinvazivno mjerenje arterijskog krvnog pritiska, transkutano mjerenje O₂ i CO₂ i slično
- različiti dodatni uređaji specifični za dijagnostičke postupke u sklopu medicine spavanja i slično.
- Specijalizirani laboratorij za poremećaje disanja tijekom spavanja -

Za obavljanje djelatnosti medicine spavanja u specijaliziranoj laboratoriju za poremećaje disanja tijekom spavanja potrebno je osigurati sljedeće prostorije:

- prostoriju od najmanje 12 m², za izvođenje cjelonoćnih polisomnografskih ili poligrafskih snimanja za jednu osobu
- radni analitički prostor od najmanje 12 m²
- spremište od najmanje 2 m²
- prostoriju za prijem ispitanika i administrativne poslove od najmanje 9 m² s time da širina ili duljina ne mogu biti manje od 3 m
- sanitarni čvor za osoblje i sanitarni čvor za ispitanike.

Specijalizirani laboratorij za poremećaje disanja tijekom spavanja mora imati sljedeću obveznu opću opremu:

- uređaj za cjelonoćnu polisomnografiju s pripadajućom računarskom opremom i softverom za analizu, štampačem i video nadzorom s mogućnošću snimanja
- uređaj za poligrafsko snimanje poremećaja disanja tokom spavanja s pripadajućom računarskom opremom i softverom za analizu
- PAP uređaj (CPAP, APAP, BIPAP), te
- pripadajuće maske različitih veličina.

Članak 152.

(Dijagnostički uvjeti)

Dijagnostički odjeli (radiološka, laboratorijska i druga dijagnostika) moraju ispunjavati uvjete prostora i opreme utvrđene ovim pravilnikom za polikliniku, ukoliko citološku, mikrobiološku i biokemijsku dijagnostiku opća bolnica ne ostvaruje temeljem ugovora sa drugom zdravstvenom ustanovom suglasno članku 102. stavak (3) Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Članak 153.

(Sterilizacija)

- (1) Na svim odjelima i u ordinacijama koje rade s instrumentima koji se steriliziraju potrebno je organizirati sterilizaciju.
- (2) Način organizacije rada, prostor, medicinsko-tehnička oprema i kadrovi ovise o vrsti zdravstvene ustanove i postupcima sterilizacije koji se sukladno tome moraju primjenjivati.
- (3) Za centraliziranu sterilizaciju potrebno je imati:
 - a) sobu za prihvati i pranje instrumenata,
 - b) prostoriju za dezinfekciju instrumenata,
 - c) prostoriju za pripremu rublja i instrumenata za sterilizaciju,
 - d) prostoriju za pripremu rukavica,
 - e) prostor za sterilizaciju,
 - f) prostor za spremanje sterilnog materijala,
 - g) prostor za osoblje.
- (4) Ukupna površina prostora za sterilizaciju koja je centralizirana određena je indeksom 0,5 m² po bolesničkoj postelji.
- (5) Oprema je uvjetovana postupcima sterilizacije koji se obavljaju u toj zdravstvenoj ustanovi.

Članak 154.

(Dnevna bolnica)

- (1) Bolnica pri pojedinim odjelima može organizirati rad po načelu dnevne bolnice.
- (2) Za djelatnost iz stavka (1) ovog članka, bolnica mora imati prostoriju za smještaj pacijenta.
- (3) U bolnici koja obavlja i psihoterapiju potrebno je osigurati dodatnu prostoriju od najmanje 20 m² sa sjedećim mjestima.
- (4) Dnevne bolnice u čijim se jedinicama priručno priprema i dijeli hrana pacijentima osiguravaju za to posebnu prostoriju, odnosno prostorije ovisno o potrebama pacijenta (priručna kuhinja).
- (5) Kuhinja iz stavka (4) ovog članka mora imati opremu prema svojoj namjeni i to: odgovarajući stol, električno ili plinsko kuhalo, hladnjak, potrebno posuđe, kuhinjsku vagu, ormar za spremanje posuda i trodjelni sudoper za pranje, dezinfekciju i ispiranje, te ocijednu površinu za sušenje posuda.

Članak 155.

(Specijalističko-konzultativna i stacionarna djelatnost)

- (1) Opća bolnica može se oformiti i obavljati specijalističko-konzultativnu i stacionarnu djelatnost, ukoliko glede kadra ima najmanje:
 - a) odjel kirurških djelatnosti: jedan doktor medicine specijalist kirurgije na 5,5 bolesnika, jedna medicinska sestra-tehničar u operacijskoj djelatnosti na jedan operacijski stol, jedna medicinska sestra-tehničar za asistenciju sestri u operacijskoj djelatnosti, dvije medicinske sestre-tehničari na osam bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara, u svakoj oblasti), jedan fizioterapeut na 20 bolesnika, za osam sati radnog vremena
 - b) u internoj medicini: jedan doktor medicine specijalist interne medicine na šest bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničara na 10 bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena.
 - c) U djelatnosti ginekologije i opstetricije:

- odjel ginekologije: jedan doktor medicine specijalist ginekologije i opstetricije na šest bolesnika, jedna medicinska sestra-tehničar i jedna primalja na osam bolesnika (od čega 15% primalja sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena,
- rađaona: jedan doktor medicine specijalist ginekologije i opstetricije, jedan doktor medicine specijalist pedijatrije s užom specijalizacijom iz neonatologije, jedan doktor medicine specijalista anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, jedna primalja sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, jedna primalja SSS, radnici operacijske sale (jedna medicinska sestra-tehničar na jedan operacijski stol, jedna medicinska sestra-tehničar za asistenciju sestri u operacijskoj djelatnosti, jedna medicinska sestra-tehničar u djelatnosti anestezije) za osam sati radnog vremena,
- d) u djelatnosti pedijatrije: jedan doktor medicine specijalist pedijatrije na šestoro djece, 1,4 medicinske sestre-tehničara na jedno dijete do sedam godina starosti (od čega 50% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), 1,2 medicinske sestre-tehničara na jedno dijete od sedam do 15 godina starosti (od čega 35% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena,
- e) odjel anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja:
 - jedan doktor medicine specijalist anesteziologije i reanimatologije i jedna medicinska sestra educirana za anesteziološkog tehničara na jednu operacijsku salu,
 - za jedinicu intenzivnog liječenja: jedan doktor medicine specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja u JIL-u, jedna medicinska sestra-tehničar na dvije postelje za osam sati radnog vremena, od čega je od ukupnog broja medicinskih sestara-tehničara 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara;
 - u ordinaciji anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja: jedan doktor medicine specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja i jedna medicinska sestra-tehničar za osam sati radnog vremena,
 - u sobi za buđenje: jedan doktor medicine specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja i dvije medicinske sestre-tehničara.
- f) odjel djelatnosti ortopedije/ortopedije: jedan doktor medicine specijalist ortopedije/ortopedije na 5,5 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničari na osam bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jedan fizioterapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja na 10 bolesnika, jedan fizioterapeutski tehničar na 20 bolesnika za osam sati radnog vremena,
- g) odjel djelatnosti urologije: jedan doktor medicine specijalist urologije na osam bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničara na 10 bolesnika (od čega 30% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena,
- h) odjel djelatnosti oftalmologije/oftalmologije i optometrije: jedan doktor medicine specijalist oftalmologije/oftalmologije i optometrije na 10 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničari na 10 bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena,
- i) odjel djelatnosti otorinolaringologije: jedan doktor medicine specijalist otorinolaringologije na 10 bolesnika, jedan logoped na 50 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničari na 10 bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena,
- j) odjel djelatnosti infektologije: jedan doktor medicine specijalist infektologije na osam bolesnika, dvije medicinske sestre na 10 bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena,
- k) odjel djelatnosti dermatologije i venerologije: jedan doktor medicine specijalist dermatologije i venerologije na 15 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničari na 10 bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) za osam sati radnog vremena,
- l) odjel djelatnosti neurologije: jedan doktor medicine specijalista neurologije na osam bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničari na osam bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jedan fizioterapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja na 30 bolesnika za osam sati radnog vremena,
- m) odjel djelatnosti psihijatrije: jedan doktor medicine specijalist psihijatrije na 10 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničara na osam bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jedan fizioterapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja na 30 bolesnika, jedan okupacioni terapeut na 15 bolesnika za osam sati radnog vremena,
- n) odjel djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije: jedan doktor medicine specijalist fizikalne medicine i rehabilitacije na 15 bolesnika, jedna medicinska sestra-tehničar na osam bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jedan stručni fizioterapeut sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja na 10 bolesnika, jedan fizioterapeutski tehničar na 20 bolesnika, jedan okupacioni terapeut na 10 bolesnika za osam sati radnog vremena. Za specijalizirane programe rehabilitacije ozljeda kičme i kranio-cerebralnih ozljeda potrebno je osigurati i sljedeće

- radnike: jedan logoped na 20 bolesnika, jedan psiholog posebno educiran za rad u rehabilitacijskom timu na 35 bolesnika, jedan socijalni radnik na 35 bolesnika za osam sati radnog vremena.
- o) za radiološku dijagnostiku: jedan doktor medicine specijalist radiologije/kliničke radiologije, dva inženjera medicinske radiologije sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši radiološki tehničar i jedna medicinska sestra-tehničar za osam sati radnog vremena.
- p) za palijativnu njegu: jedan doktor medicine specijalist s posebnom edukacijom iz palijativne njege na 10 bolesnika, dvije medicinske sestre-tehničari s posebnom edukacijom iz palijativne njege na šest bolesnika (od čega 15% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jedan fizioterapeut sa posebnom edukacijom iz palijativne njege na 20 bolesnika za osam sati radnog vremena. Na raspolaganju: socijalni radnik s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, doktor medicine specijalista psihijatrije ili psiholog sa posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, doktor medicine specijalista psihijatrije ili psiholog sa posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi, okupacioni terapeut sa posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj njezi.
- q) djelatnost medicine spavanja (somnologija): jedan doktor medicine osposobljen za medicinu spavanja - somnolog i tri medicinske sestre-tehničari (od čega jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara) s dodatnim usavršavanjem iz medicine spavanja za osam sati radnog vremena, a za rad u centru za medicinu spavanja za djecu: jedan doktor medicine specijalist pedijatrije osposobljen za medicinu spavanja - somnolog i tri medicinske sestre-tehničari (od čega jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja) s dodatnim usavršavanjem iz medicine spavanja za osam sati radnog vremena;
- r) za usluge medicinsko-biokemijskog laboratorija: specijalista medicinske biokemije i laboratorijske dijagnostike ili inženjer medicinske biokemije sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, odnosno integriranim dodiplomskim studijem (300 ECTS) ili inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja, inženjer medicinsko-laboratorijske dijagnostike sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viši laboratorijski tehničar, laboratorijski tehničar SSS i odgovarajući broj pralja laboratorijskog posuđa;
- s) za citološku, mikrobiološku i patološku dijagnostiku bolnica mora ispunjavati uvjete kadra utvrđene za polikliniku, ukoliko ove djelatnosti nisu ugovorene s drugim zdravstvenom ustanovom;
- t) za poslove sterilizacije: jedna medicinska sestra-tehničar sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša medicinska sestra-tehničar posebno educirana za poslove sterilizacije, dvije medicinske sestre-tehničari za osam sati radnog vremena na svakih 50 JST;
- u) za transfuzijsku i ljekarničku djelatnost mora osigurati kadar sukladno posebnim propisima;
- v) na bolničkim odjelima u kojima je osnovan telemedicinski pristupni centar ili osigurana dostupnost

telemedicinskih usluga potrebno je osigurati dodatni kadar, ovisno o tome o kojoj se usluzi radi.

- (2) Ukoliko opća bolnica pruža usluge iz drugih grana medicine mora upošljavati najmanje po dva doktora medicine specijaliste odgovarajuće grane medicine i odgovarajući broj medicinskih sestara-tehničara, fizioterapeuta i drugih zdravstvenih djelatnika sa prvim ciklusom visokog obrazovanja ili višom i srednjom stručnom spremom, kao i odgovarajući broj zdravstvenih suradnika.

Pododjeljak B.3. Specijalna bolnica

Članak 156.

(Specijalna bolnica)

Specijalna bolnica je zdravstvena ustanova za specijalističko-konzultativno i bolničko liječenje određenih bolesti ili određenih dobnih skupina pučanstva, i ima posteljne, dijagnostičke i druge mogućnosti prilagođene svojoj namjeni.

Članak 157.

(Uvjeti za specijalnu bolnicu)

- (1) Specijalna bolnica mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika i opće uvjete za bolnicu iz čl. 136.-148. ovog pravilnika.
- (2) Pored uvjeta iz stavka (1) ovog članka, specijalna bolnica koja se bavi specijalističko-konzultativnim i bolničkim liječenjem određenih bolesti ili određenih dobnih skupina pučanstva mora ispunjavati uvjete prostora, opreme i kadra definirane ovim pravilnikom za sekundarnu razinu zdravstvene zaštite određene specijalnosti.

Članak 158.

(Uvjeti ukoliko bolnica obavlja tercijarnu zdravstvenu zaštitu)

Ukoliko specijalna bolnica obavlja i tercijarnu zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti za koju je registrirana, mora ispunjavati uvjete iz članka 99. stavak (2) Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Odjeljak C. Lječilište

Članak 159.

(Lječilište)

- (1) Lječilište je zdravstvena ustanova koja provodi preventivnu zdravstvenu zaštitu, specijalističku i bolničku rehabilitaciju korištenjem prirodnih ljekovitih izvora, koji su locirani u sjedištu zdravstvene ustanove - lječilišta.
- (2) Za osnivanje i rad, lječilište mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2-17. ovog pravilnika.

Članak 160.

(Prostor za lječilište)

- (1) Za obavljanje djelatnosti lječilište mora imati najmanje:
- prostor za prijem pacijenata,
 - prostorije za iskorištavanje prirodnog ljekovitog faktora,
 - prostorije za fizikalni tretman i rehabilitaciju,
 - bolesničke sobe, sa prostorom između bolesničkih postelja i zida od najmanje 80 cm,
 - prostorije za specijalističko-konzultativnu djelatnost,
 - prostore za opskrbu čistim rubljem i sterilnim materijalom,
 - prostor za opskrbu lijekovima,
 - prostor za pohranu medicinske dokumentacije,
 - prostorije za prijem, skladištenje, obradu i izdavanje hrane.
- (2) Lječilište mora imati:
- sanitarne čvorove za pacijente, kao i odgovarajuće sanitarne čvorove za osobe s invaliditetom i uposlenike,
 - kupaonice za pacijente s odgovarajućim brojem tuševa i kadama koje imaju opremu za transport i kupa-

nje nepokretnih pacijenata, sa prostorom za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda.

Članak 161.

(Oprema za lječilište)

- (1) Lječilište mora imati sljedeću opremu:
 - a) opremu liječničke ordinacije sukladno članku 110. ovog pravilnika,
 - b) opremu prostorija za pripremu i aplikaciju prirodnih ljekovitih faktora koja mora odgovarati propisima o tehničkoj sigurnosti i zaštiti okoliša,
 - c) odgovarajuću opremu za fizikalni tretman i rehabilitaciju i
 - d) kolica sjedeća i ležeća za prijevoz pacijenta.
- (2) Lječilište mora osigurati sanitetski prijevoz.

Članak 162.

(Stručni kadar za lječilište)

Lječilište za osnivanje i rad mora upošljavati najmanje jednog doktora medicine odgovarajuće specijalnosti na 50 bolesnika, jednu medicinsku sestru-tehničara na 15 bolesnika (od čega 5% medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viših medicinskih sestara-tehničara), jednog fizioterapeuta sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja na 15 bolesnika, jednog fizioterapeuta sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja na 30 bolesnika, jednog fizioterapeutskeg tehničara na 15 bolesnika, te odgovarajući broj tehničkog i pomoćnog osoblja.

Odjeljak D. Zavod

Članak 163.

(Zavod)

Zavod je specijalizirana zdravstvena ustanova u kojoj se obavlja specijalističko-konzultativna zdravstvena zaštita, uz posebnu djelatnost medicinske tehnologije, kao i određena medicinska ispitivanja.

Članak 164.

(Sanitarно-tehnički i higijenski uvjeti za zavod)

Za osnivanje i rad zavod mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika.

Članak 165.

(Minimalni uvjeti prostora, opreme i kadra za zavod)

Imajući u vidu registriranu djelatnost, zavod glede prostora, opreme i kadra mora ispunjavati najmanje uvjete utvrđene za specijalističko-konzultativnu djelatnost za polikliniku.

POGLAVLJE V. FEDERALNI I KANTONALNI ZDRAVSTVENI ZAVODI

Članak 166.

(Federalni i kantonalni zavodi)

- (1) Federalni i kantonalni zdravstveni zavodi su zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost iz članka 43. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
- (2) Federalni zdravstveni zavodi su:
 - a) Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine i
 - b) Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine.
- (3) Kantonalni zdravstveni zavodi su:
 - a) zavod za javno zdravstvo kantona,
 - b) zavod za medicinu rada kantona,
 - c) zavod za bolesti ovisnosti kantona i
 - d) zavod za sportsku medicinu kantona.

Odjeljak A. Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine

Članak 167.

(Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine)

Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni zavod za javno zdravstvo) je zdravstvena ustanova za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 168.

(Sanitarно-tehnički i higijenski uvjeti za Federalni zavod za javno zdravstvo)

Za osnivanje i rad Federalni zavod za javno zdravstvo mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika.

Članak 169.

(Prostor Federalnog zavoda za javno zdravstvo)

Federalni zavod za javno zdravstvo glede prostora mora imati sljedeće:

- a) prostor za djelatnost epidemiologije (prostorije za obavljanje epidemiološke djelatnosti za zarazne bolesti, kronične masovne nezarazne bolesti i vođenje populacionih registara, te prostorije za skladištenje opreme i sredstava za protuepidemijsko djelovanje),
- b) prostor za obavljanje poslova socijalne medicine sa organizacijom i ekonomikom zdravstvene zaštite i vođenje pripadajućih javnozdravstvenih registara i izvješća,
- c) prostor za djelatnost zdravstvene statistike,
- d) prostori za promociju zdravlja i medicinske edukacije,
- e) prostor za djelatnost zdravstvene ekologije (prostori za osnovne analize i prostori za specijalizirane analize),
- f) prostori za mikrobiološki laboratorij,
- g) prostori za djelatnost zaštite od zračenja,
- h) prostori Centra za zdravstveni menadžment,
- i) prostorija za prateće službe administrativno-financijskih poslova.

Članak 170.

(Oprema Federalnog zavoda za javno zdravstvo)

- (1) Federalni zavod za javno zdravstvo za obavljanje djelatnosti propisanih zakonom mora osigurati odgovarajuću opremu za praćenje, analizu, nadzor i znanstveno istraživanje zdravstvenog stanja pučanstva, zdravstvene ispravnosti hrane za ljude i životinje i predmeta opće uporabe, uzroka pojava i širenja zaraznih i nezaraznih bolesti, utjecaja ekoloških faktora na zdravlje i zaštitu od zračenja.
- (2) Za epidemiološku djelatnost, pored standardne opreme, potrebno je osigurati opremu za skladištenje i čuvanje imunobioloških preparata (hladne komore, rashladni uređaji, oprema za monitoring hladnog lanca).
- (3) Za terenski rad se mora osigurati odgovarajući broj prijevoznih sredstava, te posebno vozilo sa rashladnom komorom.
- (4) Federalni zavod za javno zdravstvo mora osigurati računarsku opremu sa serverom.
- (5) Federalni zavod za javno zdravstvo mora osigurati odgovarajuću medicinsko-tehničku i drugu opremu po pojedinim djelatnostima, te dodatnu opremu prema stručnim zahtjevima.

Članak 171.

(Stručni kadar Federalnog zavoda za javno zdravstvo)

Federalni zavod za javno zdravstvo mora osigurati potreban broj zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika, odnosno stručnih

timova ovisno o vrsti pojedinih djelatnosti, te razmjerno opsegu svog djelovanja.

Odjeljak B. Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine

Članak 172.

(Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine)

Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni zavod za transfuzijsku medicinu) je zdravstvena ustanova koja obavlja transfuzijsku djelatnost na teritoriju Federacije sukladno Zakonu o krvi i krvnim sastojcima.

Članak 173.

(Sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti za Federalni zavod za transfuzijsku medicinu)

Za osnivanje i rad Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17 ovog pravilnika.

Članak 174.

(Prostor Federalnog zavoda za transfuzijsku medicinu)

(1) Federalni zavod za transfuzijsku medicinu glede prostora mora imati sljedeće:

- prostor za prikupljanje krvi,
- prostor za središnji prijem doza i uzoraka krvi,
- prostor za čuvanje, distribuciju krvi i krvnih sastojaka,
- prostor za elektroničku obradu podataka, dokumentaciju i hemovigilancu,
- laboratorij za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi davatelja sa izdvojenom ordinacijom za trudnice,
- laboratorij za testiranje uzoraka krvi davatelja na markere krvlju prenosivih bolesti,
- prostor za pripremu krvnih sastojaka,
- prostor za čuvanje krvi i krvnih sastojaka u formi hladnih komora sa agregatom i sustavom zvučnog i svjetlosnog alarma,
- prostor za poslove osiguranja i kontrole kvalitete krvi i krvnih sastojaka,
- liječničku ordinaciju/savjetovalište za dobrovoljne davatelje krvi,
- laboratorij za detekciju koagulacionih poremećaja sa ordinacijom,
- prostor za ambulantni tretman pacijenata sa koagulacionim poremećajima,
- laboratorij za tkivnu tipizaciju,
- laboratorij za molekularnu imunogenetsku dijagnostiku,
- prostor za hemoferezu i krioprezervaciju,
- prostor za edukaciju i znanstveno-istraživački rad i administrativne i zajedničke prostore.

(2) Prostori iz stavka (1) ovog članka treba da omogućue neometano funkcioniranje opreme.

(3) U jednom prostoru se može izvoditi više postupaka ukoliko je osigurana fizička i funkcionalna odvojenost na način da omogućavaju neometano izvođenje postupaka.

Članak 175.

(Prostor za prikupljanje krvi)

Prostor za prikupljanje krvi obuhvata:

- a) čekaonicu za davatelje,
- b) prostor za prijem, upis i anketiranje davatelja,
- c) prostoriju za liječnički pregled,
- d) prostor za prikupljanje krvi i krvnih sastojaka,
- e) prostor za afereze,
- f) prostoriju za odmor davatelja,
- g) priručno skladište materijala,

- h) sanitarni čvor za davatelje,
- i) prostor i sanitarni čvor za osoblje,
- j) prostor za dežurno osoblje.

Članak 176.

(Prostor za središnji prijem doza i uzoraka krvi)

- (1) Prostor za središnji prijem doza i uzoraka krvi mora biti podijeljen na predprostor za odlaganje doza i uzoraka krvi i prostor za elektronički upis zaprimljenih doza i uzoraka krvi.
- (2) Prostor treba biti organiziran tako da osigura nesmetano odvijanje procesa rada u svim njegovim fazama.

Članak 177.

(Prostor za čuvanje, distribuciju krvi i krvnih sastojaka)

- (1) Prostor za čuvanje, distribuciju krvi i krvnih sastojaka obuhvaća sljedeće:
 - a) prostor za prijem krvi i krvnih sastojaka,
 - b) prostor za čuvanje krvi i krvnih sastojaka,
 - c) prostor za pripremu sastojaka za transport,
 - d) prostor za distribuciju i izdavanje krvi i krvnih sastojaka.
- (2) Prostori za čuvanje krvi i krvnih sastojaka trebaju biti odvojeni i u slijedu na način da osiguravaju nesmetano odvijanje procesa rada u svim njegovim fazama.
- (3) Veličina prostora za čuvanje krvi i krvnih sastojaka ovisi o broju hladnjaka, ledenica, agitatora trombocita koji omogućavaju nesmetano i kvalitetno čuvanje dnevno uzetih doza krvi i proizvedenih krvnih sastojaka.
- (4) Prostor za distribuciju i izdavanje krvi i krvnih sastojaka obuhvaća prostor za vođenje dokumentacije, prijem zahtjeva za krv i krvne sastojke, prijem uzoraka za testiranje i distribuciju, odnosno izdavanje krvi i krvnih sastojaka.
- (5) Prostori za prijem zahtjeva za krv i krvne sastojke i uzoraka krvi, prostor za prijem krvnih sastojaka, te prostor za izdavanje krvnih sastojaka trebaju biti uvezani na način da se osigura nesmetano odvijanje procesa rada u svim njegovim fazama.

Članak 178.

(Prostor za elektroničku obradu podataka, dokumentaciju i hemovigilance)

Prostor za elektroničku obradu podataka, dokumentaciju i hemovigilance mora biti izdvojen i zaštićen od neovlaštenog pristupa.

Članak 179.

(Prostor laboratorija za imunohematološko ispitivanje)

- (1) Prostor laboratorija za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi davatelja mora biti odvojen od prostora laboratorija za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi bolesnika i trudnica.
- (2) Laboratorij za imunohematološko ispitivanje mora imati izdvojen ambulantu za trudnice.

Članak 180.

(Prostor laboratorija za testiranja na krvlju prenosive bolesti)

Prostori laboratorija za testiranja na krvlju prenosive bolesti uzoraka krvi davatelja moraju biti izdvojeni od laboratorija za ispitivanje i testiranja na krvlju prenosive bolesti uzoraka krvi bolesnika i trudnica.

Članak 181.

(Prostor za pripremu krvnih pripravaka)

- (1) Prostor za pripremu krvnih pripravaka mora biti funkcionalno podijeljen na:
 - a) dio za centrifugiranje,
 - b) dio za razdvajanje krvi na krvne pripravke,
 - c) dio za finalizaciju (obilježavanje) krvnih pripravaka i

- d) dio za inaktivaciju patogena u krvi i krvnim pripravcima.
- (2) Veličina prostora za centrifugiranje treba biti razmjerna broju centrifuga, te mora omogućavati nesmetanu pripremu za ostale postupke proizvodnje krvnih pripravaka.

Članak 182.

(Prostor za hemoferezu i krioprezervaciju)

Prostor za hemoferezu i krioprezervaciju mora biti funkcionalno podijeljen na:

- prostor za izvođenje svih vidova donorske hemofereze,
- prostor za izvođenje svih vidova terapijske hemofereze i
- prostor za krioprezervaciju.

Članak 183.

(Oprema Federalnog zavoda za transfuzijsku medicinu)

- (1) Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati medicinsko-tehničku opremu koja omogućava da se krv i krvni sastojci kontinuirano prikupljaju i proizvode u obliku koji zadovoljava postojeće standarde sigurnosti i kvalitete i njihovu namjenu, te da se laboratorijske aktivnosti dosljedno provode i kontroliraju sukladno zahtjevima kvaliteta.
- (2) Oprema koja se rabi u postupcima prikupljanja, testiranja, prerade, čuvanja, distribucije krvi i krvnih sastojaka treba biti validirana, mjerena i održavana sukladno njenoj namjeni.

Članak 184.

(Oprema Federalnog zavoda za transfuzijsku medicinu)

- (1) Oprema Federalnog zavoda za transfuzijsku medicinu u smislu količine treba odgovarati broju uzetih doza krvi i krvnih sastojaka i/ili proizvedenih doza krvnih sastojaka, vrsti i metodama ispitivanja i mogućnosti tehničkog održavanja.
- (2) Oprema, u najvećoj mogućoj mjeri, treba omogućavati sigurno izvođenje svih postupaka u transfuzijskom procesu.

Članak 185.

(Oprema za prikupljanje krvi davatelja)

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu, za prikupljanje krvi davatelja, mora imati najmanje sljedeću opremu: aparat za brzo određivanje hemoglobina davatelja, mobilne krevete za uzimanje krvi, stabilne krevete za uzimanje krvi, automatske vage miješalice za uzimanje krvi, električne zavarivače plastičnih sustava, hladnjak na + 4°C za smještaj uzete krvi i čuvanje tijekom ispitivanja, transportne sanduke s praćenjem temperature, kombibus za prijevoz ekipa, vozilo za potrebe Zavoda, specijalno vozilo za rad mobilnih ekipa na terenu, terenska računala s pisačima, računalni terminal za registraciju davatelja u prostoru jedinice, stanični separator (stanice, plazma), aparat za mjerenje krvnoga tlaka, termometar, medicinske slušalice i reanimacijski kovčeg.

Članak 186.

(Oprema za središnji prijem doza i uzoraka krvi)

Za središnji prijem doza i uzoraka krvi prikupljenih od dobrovoljnih davatelja, Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje jedan računalni terminal.

Članak 187.

(Oprema za preradu, čuvanje i distribuciju krvi i krvnih sastojaka)

Za preradu, čuvanje i distribuciju krvi i krvnih sastojaka Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje: centrifuge s priborom za centrifugiranje doza krvi, automatske centrifuge sa hlađenjem, tehnika za centrifugiranje i filtriranje krvi i krvnih sastojaka, automatski sustav za razdvajanje krvnih sastojaka, agitator za koncentrate trombocita, vage za tariranje,

vage za vaganje krvnih pripravaka, hladnjak za čuvanje i izdavanje pripravaka na +4°C, zamrzivač za čuvanje svježe smrznute plazme na -30°C, zamrzivač za brzo zamrzavanje plazme na - 40°C, karantensko skladište pripravaka na +4°C, karantensko skladište pripravaka na - 30°C, hladnu komoru za čuvanje plazme za preradu na - 40°C, plazmaekstraktor, siler, aparat za sterilno spajanje plastičnih sustava, zavarivače plastičnih sustava, stalak za leukofiltraciju, kolica za prijevoz krvi i krvnih sastojaka, terensko računalo, računalo, računalni terminal za unos proizvodnje krvnih pripravaka, računalni terminal za finalizaciju i obilježavanje krvnih pripravaka, računalni terminal za prijem narudžbi za krvne pripreme, računalni terminal za izdavanje krvnih pripravaka, pisač naljepnica za obilježavanje krvnih pripravaka i laboratorijskih brojeva, tehniku za inaktivaciju patogena u krvi i krvnim pripravcima.

Članak 188.

(Oprema za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi davatelja)

Za imunohematološko ispitivanje uzoraka krvi davatelja Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje: laboratorijsku stolnu centrifugu za epruvete, sustav za manualni rad u mikrokarticama, sustav za automatizirano određivanje ABO, RhD krvnih grupa, i ostalih krvnogrupsnih antigena preglednih ispitivanja, termostatski kupelj, hladnjak na +4°C za čuvanje reagencija, hladnjak na +4°C za čuvanje uzoraka krvi davatelja tijekom ispitivanja, zamrzivač na -25°C za čuvanje uzoraka, računalo, računalni terminal, računalni server (uređaji mogu biti dijeljeni s drugim transfuzijskim djelatnostima u Zavodu), pipetor, stalak za kartice i epruvete.

Članak 189.

(Oprema za ispitivanje na markere krvlju prenosivih bolesti davatelja krvi)

Za ispitivanje na markere krvlju prenosivih bolesti davatelja krvi, Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati najmanje: stolnu centrifugu, automatski pipetor, automatski analizator, automatizirani NAT sustav, hladnjak na +4°C za čuvanje reagencija, hladnjak na +4°C za čuvanje uzoraka, zamrzivač na -25°C za čuvanje uzoraka, zamrzivač na - 30°C, zamrzivač na - 80°C za čuvanje uzoraka, sustav za arhiviranje, računalo, računalni terminal, računalni server (uređaji mogu biti dijeljeni s drugim transfuzijskim djelatnostima u Zavodu), destilator.

Članak 190.

(Oprema za laboratorij za molekularnu imunogenetiku)

Laboratorij za molekularnu imunogenetiku mora imati sljedeću opremu: hladnjak na +4°C, hladnjak na -20°C, zamrzivač na -80°C za čuvanje uzoraka, invertirni mikroskop, fluoroanalizator, termomikser, električna vaga, UV iluminator, kada za elektroferezu, sterilni kabineti, PCR-5, osobno računalo, računalni terminal, računalni server (uređaji mogu biti dijeljeni s drugim transfuzijskim djelatnostima u Zavodu).

Članak 191.

(Oprema za laboratorij za osiguranje i kontrolu kvalitete)

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu u laboratoriju za osiguranje i kontrolu kvalitete mora imati sljedeću opremu: hematološki analizator, pH-metar, miješalica za uzorke, stolnu centrifugu, svjetlosni mikroskop, precizna vaga, hladnjak na +4°C L, hladnjak na 30°C, stalak za pipete, pipete, HemoCue LOW hemoglobin, računalni terminal i računalo.

Članak 192.

(Oprema za laboratorij za detekciju koagulacionih poremećaja)

Laboratorij za detekciju koagulacionih poremećaja sa izdvojenom ambulantom i prostor za ambulantni tretman pacijenata sa koagulacionim poremećajima moraju imati sljedeću

opremu: automatski hemostatski analizator niskog i visokog kapaciteta, poluautomatski hemostatski analizator, agregometar, trombolelastograf, aparat za krvne slike, centrifuga, vodeno kupatilo, frižider, frižider sa komorom za duboko zamrzavanje, Light cyler, Elisa analizator i računalo.

Članak 193.

(Oprema za hemoferezu i krioprezervaciju)

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu u prostoru za hemoferezu i krioprezervaciju mora imati sljedeću opremu: automatizirani sustav za aferezu, automatizirani sustav za terapijsku aferezu i kolekciju mononuklearnih stanica (MNC), aparat za selekciju stanica, aparat za programirano zamrzavanje biološkog materijala, sustav za krioprezervaciju i čuvanje biološkog materijala, hladnjak na +4°C, siler, računalo.

Članak 194.

(Stručni kadar Federalnog zavoda za transfuzijsku medicinu)

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu mora imati u stalnom radnom odnosu najmanje:

- devet doktora medicine, specijalista transfuzijske medicine,
- dva doktora medicine,
- četiri biologa (diplomirani biolog, biolog sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, biolog sa završenim drugim ciklusom visokog obrazovanja),
- jedan diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer informatika,
- tri uposlenika visoke stručne sprede društvenog smjera (dipl. scr, dipl. sociolog, dipl. psiholog i sl.),
- pet medicinskih sestara-tehničara sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili diplomiranih inženjera laboratorijske medicinske dijagnostike,
- dvije medicinske sestre-tehničari sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja ili viša stručna sprema opći ili laboratorijski smjer,
- 18 medicinskih sestara-tehničara/laboratorijskih tehničara srednje stručne sprede,
- odgovarajući broj nezdravstvenih djelatnika visoke i srednje stručne sprede, i pomoćno osoblje.

Odjeljak C. Zavod za javno zdravstvo kantona

Članak 195.

(Zavod za javno zdravstvo kantona)

Zavod za javno zdravstvo kantona je zdravstvena ustanova koja obavlja javnozdravstvenu djelatnost za područje kantona.

Članak 196.

(Sanitarno tehnički i higijenski uvjeti za zavod za javno zdravstvo)

Za osnivanje i rad zavod za javno zdravstvo kantona mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika.

Članak 197.

(Prostor zavoda za javno zdravstvo)

Zavod za javno zdravstvo kantona glede prostora mora imati najmanje sljedeće:

- prostor za djelatnost epidemiologije,
- prostor za djelatnost socijalne medicine sa organizacijom i ekonomikom zdravstvene zaštite,
- prostor za djelatnost higijene i zdravstvene ekologije,
- prostore mikrobiološkog laboratorija (sanitarna i/ili medicinska mikrobiologija za vanbolničke pacijente),
- prostor za promociju zdravlja i medicinske edukacije,
- prostorija za prateće službe administrativno-financijskih poslova.

Članak 198.

(Oprema zavoda za javno zdravstvo)

- Zavod za javno zdravstvo kantona za obavljanje poslova propisanih zakonom mora osigurati potrebnu medicinsko-tehničku opremu po pojedinim djelatnostima.
- Zavod za javno zdravstvo kantona mora osigurati računarsku opremu sa serverom.
- Za terenski rad zavod za javno zdravstvo kantona mora osigurati odgovarajući broj prijevoznih sredstava.

Članak 199.

(Stručni kadar zavoda za javno zdravstvo)

Zavod za javno zdravstvo kantona mora osigurati odgovarajući broj zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika, odnosno stručnih timova razmjerno opsegu svog djelovanja za potrebe pučanstva kantona za čije područje je obfmljen.

Odjeljak D. Zavod za medicinu rada kantona

Članak 200.

(Zavod za medicinu rada kantona)

Zavod za medicinu rada kantona je zdravstvena ustanova za obavljanje djelatnosti specifične zdravstvene zaštite radnika na području kantona.

Članak 201.

(Sanitarno tehnički i higijenski uvjeti za zavod za medicinu rada)

Za osnivanje i rad zavod za medicinu rada kantona mora ispunjavati sanitarno-tehničke i higijenske uvjete iz čl. 2.-17. ovog pravilnika.

Članak 202.

(Oprema zavoda za medicinu rada)

Zavod za javno zdravstvo kantona glede prostora mora imati najmanje sljedeće:

- prostor za najmanje dvije ordinacije,
- prostore za funkcionalnu dijagnostiku,
- prostoriju za psihološko testiranje,
- sobu liječnika specijaliste medicine rada,
- prostor priručnog laboratorija,
- prostorija za prateće službe administrativno-financijskih poslova.

Članak 203.

(Ordinacija medicine rada)

- Ordinacija medicine rada mora ispunjavati uvjete prostora i opreme utvrđene za djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika za primarnu razinu zdravstvene zaštite.
- Zavod za medicinu rada kantona mora osigurati i sljedeću opremu: opremu za antropometriju, dinamometar, hronometar, EKG aparat, Holter monitor za EKG, Holter monitor za TA, oprema za ergometriju-ergo bicikl ili pokretna traka sa elektrokardiografskim monitorom i pisačem, defibrilator sa elektrokardiografskim monitorom, oftalmoskop, aparat za mjerenje kožne temperature (dermotermometar), opremu za psihofiziologiju rada, aparati za psihotehnička ispitivanja (reakciometar).
- Pored opreme iz stavka (2) ovog članka, u ovisnosti o vrsti i opsegu djelatnosti koju obavlja zavod za medicinu rada kantona treba imati i sljedeću opremu: bodipletizmograf, aparat za izvođenje bronho-provokacionih testova, gasni analizator, aparat za ispitivanje nervusa vestibularisa, elektronistagmograf, aparat za ispitivanje sluha, aparat za kompjuterizirano vidno polje, aparat za biomikroskopiju, adaptometar, kompjuterizirani refraktometar, hromatograf gasni sa masenim detektorom (GC/MS), hromatograf gasni (GC), hromatograf tečni (HPLC), spektrofotometar apsorpcioni atomski, spektrofotometar sa protočnom kivetom UV-VIS, aparat automatski sa kompletom sondi za kontinuirano ispitivanje kemijskih štetnosti, pumpu

električnu za uzimanje uzoraka zraka, opremu za uzimanje bioloških uzoraka, aparat za demineralizaciju i destilaciju vode, hladnjaci, centrifuge, vage analitičke i tehničke, opremu za homogenizaciju i ekstrakciju, dermatometar, kapilaroskop, digitalni termometar, digitalni higrometar, digitalni anemometar, globus termometar, mikroskop binokularni fazno-kontrastni, aparat i pripadajuću opremu za mjerenje buke, aparat i pripadajuću opremu za mjerenje vibracija, luksmetar, digitalni aparat i pripadajuću opremu za uzimanje uzorka zraka i određivanje aerozagađenja u radnoj sredini, izolacionu komoru za audiometriju, ultrazvučni aparat sa linearnom i konveksnom sondom, ultrazvučni denzitometar, brojač radioaktivnosti, računarsku opremu sa mogućnošću priključenja na mrežu i odgovarajućim perifernim uređajima.

Članak 204.

(Uvjeti za zdravstvenu djelatnost iz druge oblasti)

Zavod za medicinu rada kantona koji obavlja zdravstvenu djelatnost iz neke druge oblasti mora ispunjavati uvjete utvrđene ovim pravilnikom za sekundarnu zdravstvenu zaštitu.

Članak 205.

(Stručni kadar zavoda za medicinu rada)

- (1) Zavod za medicinu rada kantona može se оформити и обављати здравствену дјелатност ако гледе кадра има најмање: пет доктора медицине специјалисте медицине рада, једну медицинску сестру-техничара са завршеним првим циклусом високог образовања и пет медицинских сестара-техничара, као и једног психолога.
- (2) Ако завод из ставка (1) овог чланка има организовано обављање специјалистичко - консултативне дјелатности, осигурава најмање по једног доктора медицине одговарајуће специјалности и једну медицинску сестру-техничара у свакој области

Одјелјак Е. Завод за болести оvisности

Članak 206.

(Zavod za bolesti ovisnosti kantona)

Zavod za bolesti ovisnosti kantona je specijalizirana zdravstveno-socijalna ustanova koja se bavi prevencijom, liječenjem i rehabilitacijom ovisnika.

Članak 207.

(Prostor zavoda za bolesti ovisnosti kantona)

- (1) За оснивање и рад завод за болести оvisности кантона мора испуњавати санитарно-техничке и хигијенске увјете из чл. 2.-17, као и опће увјете за болницу из чл. 136-148. овог правилника, изузев увјета за трансфузијску дјелатност.
- (2) За дјелатност дневне болнице завод за болести оvisности кантона мора имати адекватан простор за provoђење индивидуалног третмана и групних облика рада са особама са болешћу оvisности, као и простор за супституцијску терапију за особе оvisне о психотропним супстанцама.
- (3) Простор за супституцијску терапију за оvisнике о психотропним супстанцама из ставка (2) овог чланка обухвата:
 - a) пријемни пункт са амбулантом,
 - b) просторију за подјелу медикамента,
 - c) лијеčničku ординацију,
 - d) уред за психолога и социјалног радника,
 - e) просторију за организовање групне терапије,
 - f) санитарни чвор за пацијенте и особље (одвојено по spolu),
 - g) оставу,
 - h) чајну кухињу,
 - i) чекаоницу и
 - j) гардеробер.

- (4) Дневна болница у којој се припрема и дијели храна пацијентима осигурава посебну просторију, односно просторије, оvisно о потребама пацијената (привучна кухиња) са одговарајућом опремом.

- (5) Завод за болести оvisности кантона мора осигурати санитарски пријевоз.

Članak 208.

(Оpreма завода за болести оvisности кантона)

Завод за болести оvisности кантона, поред опреме propisane овим правилником за секундарну разину здравствене заштите, за дјелатност психијатрије мора осигурати и пратећу техничку опрему.

Članak 209.

(Стручни kadar завода за болести оvisности кантона)

Завод за болести оvisности кантона мора запошљавати најмање пет доктора медицине специјалиста неуропсихијатрије/психијатрије и одговарајући број медицинских сестара-техничара са завршеним првим циклусом високог образовања или вишом стручном спремом и средњом стручном спремом, окупационих терапеута, као и одговарајући број здравствених сарадника.

Одјелјак F. Завод за спортску медицину кантона

Članak 210.

(Завод за спортску медицину кантона)

Завод за спортску медицину кантона је здравствена установа за обављање специфичне здравствене заштите спорташа за подручје једног или више кантона (у даљњем тексту: Завод спортске медицине).

Članak 211.

(Санитарно-технички и хигијенски увјети за Завод спортске медицине)

За оснивање и рад Завод спортске медицине мора испуњавати санитарно-техничке и хигијенске увјете из чл. 2. -17. овог правилника.

Članak 212.

(Простор Завода спортске медицине)

Завод спортске медицине гледе простора мора имати слjedeће:

- a) простор за најмање двије ординације,
- b) просторе за функционалну дијагностику,
- c) просторију за психолошко тестирање,
- d) просторије за рехабилитацију оболелих и озиђедених спорташа,
- e) собу лијеčника специјалиста спортске медицине/медицине рада и спорта,
- f) прелиминарни лабораториј и
- g) просторију за обављање административних послова.

Članak 213.

(Ординације Завода спортске медицине)

Ординација из чланка 212. тачка а) овог правилника мора испуњавати увјете опреме за дјелатност специфичне здравствене заштите спорташа.

Članak 214.

(Стручни kadar Завода спортске медицине)

Завод спортске медицине може се оформити и обављати здравствену дјелатност ако гледе кадра има најмање: два доктора медицине специјалисте спортске медицине/медицине рада и спорта, одговарајући број медицинских сестара-техничара са завршеним првим циклусом високог образовања или вишом и средњом стручном спремом, окупационих терапеута, као и одговарајући број здравствених сарадника.

POGLAVLJE VI. POSTUPAK VERIFIKACIJE**Članak 215.**

(Zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti)

- (1) Zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama, zdravstvena ustanova podnosi nadležnom ministarstvu zdravstva, u smislu članka 57. st. (2) i (3) Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
- (2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka podnosi se sljedeća dokumentacija:
 - a) ukoliko je zdravstvena ustanova u procesu osnivanja prilaže se odluka, odnosno ugovor o osnivanju zdravstvene ustanove,
 - b) rješenje o ispunjavanju uvjeta zdravstvene ustanove izdano od nadležnog ministarstva zdravstva, kao i rješenje o registraciji izdano od nadležnog općinskog suda u slučaju proširenja, odnosno promjene zdravstvene djelatnosti,
 - c) dokazi o ispunjavanju pojedinačnih uvjeta prostora, opreme i kadra, i to:
 - dokaz o vlasništvu prostora, odnosno važeći ugovor o zakupu poslovnog prostora,
 - rješenje o pretvaranju stambenog prostora u poslovni prostor izdano od nadležnog organa, ukoliko je zdravstvena ustanova smještena u navedenom prostoru,
 - sanitarna suglasnost na prostor izdana od nadležne sanitarne inspekcije,
 - atest o ispravnosti elektro instalacija u prostoru,
 - spisak medicinsko-tehničke opreme s urednim atestima proizvođača opreme kojim se potvrđuje kvaliteta, ispravnost i sigurnost opreme u zdravstvenoj ustanovi, zaključen ugovor o servisiranju medicinsko-tehničke opreme, te potvrdu o redovitom servisiranju. Oprema koja spada u medicinska sredstva mora imati certifikat o usuglašenosti i oznaku o usuglašenosti u smislu odredbi Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), kao i Pravilnika o medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 4/10). Oprema koja spada u izvore ionizirajućih zračenja mora imati odobrenje Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, a suglasno Zakonu o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u BiH, kao i Pravilniku o notifikaciji i autorizaciji djelatnosti sa izvorima ionizirajućih zračenja ("Službeni glasnik BiH", broj 66/10),
 - dokaz o vlasništvu opreme, odnosno važeći ugovor o zakupu opreme ili ugovor o lizingu,
 - spisak stručnog kadra s urednom osobnom dokumentacijom uposlenika, dokaz da isti ispunjavaju uvjete kadra utvrđene ovim pravilnikom, i to uvjete: stručne spreme, položenog stručnog ispita u struci, položenog specijalističkog odnosno subspecijalističkog ispita, licencu izdanu od nadležne federalne, odnosno kantonalne komore koja je registrirana za izdavanje, obnavljanje i oduzimanje licence (za zdravstvene djelatnike),
 - d) dokaz o uspostavljenom sustavu sigurnosnih standarda s ciljem zaštite pacijenta,
 - e) dokazi o uspostavljenom sustavu upravljanja medicinskim otpadom sukladno važećim standardima, što podrazumijeva posjedovanje plana upravljanja

medicinskim otpadom, opreme i ambalaže za zbrinjavanje medicinskog otpada ukoliko se isti transportira do druge osobe, suglasno Zakonu o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03 i 72/09), kao i odredbama Pravilnika o upravljanju medicinskim otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 77/08),

- f) pozitivno mišljenje nadležne komore izdano u smislu članka 56. Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
 - g) pozitivno mišljenje nadležnog zavoda za javno zdravstvo izdano u smislu članka 56. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, i to samo za javnozdravstvene ustanove,
 - h) dokaz o uplati federalne, odnosno kantonalne takse, u ovisnosti kojem nadležnom ministarstvu zdravstva se podnosi zahtjev,
 - i) dokaz o uplati nadoknade za rad stručnog povjerenstva.
- (3) Dokaz iz stavka (1) točka d) ovog članka tražit će se u postupku verifikacije rada zdravstvene ustanove tek nakon utvrđivanja sustava sigurnosnih standarda od strane Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine, a sukladno članku 55. stavak (3) Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Članak 216.

(Stručno povjerenstvo)

- (1) Po prijemu uredno dokumentiranog zahtjeva iz članka 215. ovoga pravilnika, nadležni ministar zdravstva (u daljnjem tekstu: ministar) imenuje stručno povjerenstvo sa zadatkom da kod podnositelja zahtjeva obavi neposredan uvid, te utvrdi ispunjenost uvjeta prostora, opreme i kadra za obavljanje zdravstvene djelatnosti.
- (2) Članovi stručnog povjerenstva moraju biti istaknuti stručnjaci zdravstvenog usmjerenja, u pravilu, specijalisti odnosno subspecijalisti iz djelatnosti zdravstvene ustanove, a za koje se podnosi zahtjev, izuzev člana stručnog povjerenstva imenovanog ispred Ministarstva.
- (3) Stručno povjerenstvo iz stavka (1) ovoga članka sačinjava zapisnik, koji je sastavni dio dokumentacije na temelju koje se izdaje rješenje o ispunjavanju uvjeta prostora, opreme i kadra za obavljanje zdravstvene djelatnosti.
- (4) Stručno povjerenstvo odgovara za istinitost podataka navedenih u zapisniku iz stavka (3) ovoga članka.
- (5) Članovima stručnog povjerenstva pripada naknada za rad, koja se isplaćuje iz sredstava koja uplaćuje podnositelj zahtjeva. Visinu uplate za podnositelja zahtjeva, kao i visinu naknade za rad članovima povjerenstva utvrđuje nadležni ministar posebnim rješenjima.

Članak 217.

(Rješenje)

- (1) Na temelju podnijetog dokumentiranog zahtjeva, a po provedenom postupku utvrđenom čl. 215. i 216. ovoga pravilnika, ministar donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta prostora, opreme i kadra za obavljanje zdravstvene djelatnosti ili rješenje kojim se odbija zahtjev.
- (2) Rješenje donijeto u smislu stavka (1) ovoga članka je konačno u upravnom postupku i protiv istoga se može pokrenuti upravni spor suglasno propisima o upravnim sporovima.

Članak 218.

(Ukidanje rješenja)

- (1) Ako tijekom obavljanja odobrene zdravstvene djelatnosti, nastanu promjene u svezi ispunjavanja uvjeta na temelju kojih je izdano rješenje o ispunjavanju uvjeta prostora, opreme i kadra za obavljanje zdravstvene djelatnosti,

здравствена установа обавезна је о наведеним промјенама извјестити Министарство, и то у року од 90 дана од дана наступања промјене.

- (2) У случају из ставка (1) овога чланка, здравственој установи која више не испуњава увјете простора, опреме и кадра утврђене овим правилником, министар рјешењем укида обављање здравствене дјелатности.
- (3) Рјешење из ставка (2) овога чланка је коначно у управном поступку и против истог се може покренути управни спор код надлежног суда, suglasno propisima o управним спорovima.

ПОГЛАВЉЈЕ VII. ПРИЈЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Чланак 219.

(Usklađivanje rada zdravstvenih ustanova)

Здравствене установе, које одобрење за обављање дјелатности нису стекле суkladно ранијим propisima из ове области, дужне су у року од 12 мјесеци од дана stupanja на снагу овог правилника ускладити свој рад са одредбама овог правилника.

Чланак 220.

(Рјешавање поднесених захтјева)

Захтјеви за утврђивање испуњености увјета простора, опреме и кадра за оснивање и обављање здравствене дјелатности у здравственим установама поднесени прије stupanja на снагу овог правилника, надлежно министарство здравства ријешиће суkladно одредбама propisa који су важили прије stupanja на снагу овог правилника.

Чланак 221.

(Prestanak важења ранијег propisa)

Stupanjem на снагу овог правилника prestaje да важи Правилник о ближим uvjetima простора, опреме и кадра за оснивање и обављање здравствене дјелатности у здравственим установама ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 26/12, 23/13, 90/13, 15/14, 82/14, 83/15, 58/18 и 89/18).

Чланак 222.

(Stupanje на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана objave у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 05-02-5887-1/19

14. сiječnja 2020. године

Сарајево

Министар

Doc. dr. Vjekoslav Mandić, v. r.

УСТАВНИ СУД ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

85

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине одлучујући о захтјевима потпредједника Федерације Босне и Херцеговине за утврђивање уставности члана 19. тач. 12. и 13а. Закона о здравственом осигурању, на основу члана IV.Ц.3.10.(2) а) Устава Федерације Босне и Херцеговине, на сједници без јавне расправе одржаној дана 15.10.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Утврђује се да је члан 19. тач. 12. и 13а. Закона о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 и 36/18) у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

Пресуду објавити у "Службеним новинама Федерације БиХ" и службеним гласилима кантона.

Образложење

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Потпредједник Федерације Босне и Херцеговине Милан Дуновић (у даљем тексту: подносилац захтјева) је дана 30.10.2017. године доставио Уставном суду Федерације

Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) два поднеска: захтјев за оцјену уставности дијела члана 19. тачка 13а. Закона о здравственом осигурању (у даљем тексту: оспорени дио члана 19. тачка 13а. Закона) и захтјев за доношење привремене мјере којом би се обуставила примјена истог до доношења коначне одлуке овог Суда. Захтјеви су заведени под бројем У-61/17.

Подносилац захтјева је дана 05.07.2018. године Уставном суду Федерације доставио још два поднеска: захтјев за оцјену уставности дијела члана 19. тачка 12. Закона о здравственом осигурању (у даљем тексту: оспорени дио члана 19. тачка 12. Закона) и захтјев за доношење привремене мјере којом би се обуставила примјена истог до доношења коначне одлуке Уставног суда Федерације. Ови захтјеви су заведени под бројем У-17/18.

2. Рјешење о спајању поступака

Обзиром да се ради о захтјевима за утврђивање уставности истог Закона о здравственом осигурању (у даљем тексту: Закон), Уставни суд Федерације је на сједници одржаној 12.09.2018. године, уз примјену члана 38. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 6/95 и 37/03) донио Рјешење број У-61/17 од 12.09.2018. године о спајању поступака у предметима број У-61/17 и У-17/18, те да ће се водити јединствен поступак и донијети једна одлука под бројем У-61/17.

3. Странке у поступку

На основу члана 39. став 1. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине странке у овом поступку су: подносилац захтјева и Парламент Федерације Босне и Херцеговине, као доносилац Закона.

4. Битни наводи захтјева за оцјену уставности и захтјева за привремену мјеру

У захтјеву од 30.10.2017. године, подносилац захтјева сматра да је оспореним дијелом члана 19. тачка 13а. Закона, дошло до повреда: пете алинеје Преамбуле, чл. II.А.2., II.А.2.(1) а), j) и о), II.А.6., V.1.1.а) и VII.3 Устава Федерације Босне и Херцеговине; чл. 1. и 25. Универзалне Декларације о људским правима; члана 12. став 2. Конвенције о укидању свих облика дискриминације жена; члана 2. и члана 12. ст. 1. и 2. тач. а) и д) Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима; чл. 2., 3., 4. и 6., члана 24. ст. 1. и 2. тач. б) и д) и члана 41. Конвенције о правима дјетета (у даљем тексту: Конвенција), члана 1. Протокола 12. и члана 13. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Указује да су из права на обавезно здравствено осигурање искључена дјеца од 6 до 15 година живота која нису ученици основних школа чиме су та дјеца доведена у неповољнији положај од осталих вршњака. Сматра да су право на здравствену заштиту дјетета и право на основно образовање дјетета два одвојена и апсолутно заштићена права која се требају независно остваривати једно од другог без икаквих условљавања, јер се само тако могу остварити најбољи интереси дјетета, а то би морао бити легитиман циљ сваког напредног друштва. То намеће обавезу за јавну власт да максимално штити сва права садржана у Конвенцији без икаквих условљавања. У члану 2. Конвенције гарантује се једнак статус дјетета у погледу уживања права гарантованих Конвенцијом, уз обавезу државе чланице да ће поштовати и гарантовати права изложена у овој Конвенцији сваком дјетету без дискриминације било које врсте, уз обавезу државе да ће предузети све одговарајуће мјере да осигура заштиту дјетета од свих облика дискриминације. У чл. 3. и 4. Конвенције